

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XX

Kaina 3c

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Rugpjūtis-August 24 d., 1933

No. 194

Dar Daugiau Chicagos Politikierių Buvo Nuslėpę Savo Pajamas

Demokratų vadas Nash turėjęs sumokėti \$100,000 taksų už nuslėptas pajamas. Taipgi sumokėjo taksus ir du aldermanai

CHICAGO.—Pradeda aiškėti, kad ne vien Chicagos mēras Kelly buvo nuslėpęs savo didesnes pajamas, kad nereikėtų mokėti pajamų taksų, bet kad tą darė ir niekurie kiti Chicagos politikieriai.

Jau yra žinoma, kad mēras Kelly už tą turėjo sumokėti apie \$105,000 priedinių taksų ir pabaudų. Prie to jis pats prisipažino.

Dabar išėjo aiškėst, kad ir vyriausias Chicagos demokratų bosas, Patrick A. Nash, kuris Kelly įstatė mērui, irgi turėjo sumokėti valdžiai \$100,000 priedinių taksų ir pabaudų už nuslėptas pajamas. Nash yra stambus kontraktorius ir iš sanitarinio distrikto, kada Kelly buvo vyriausiu to distrikto inžinierium, Nash firma yra gavusi kontraktų už virš \$14,000,000. Iš sumokėtų priedinių taksų ir pabaudų išrodytų, kad Nash bandė nuslėpti apie \$400,000 pajamų.

Be to Nash firma irgi turėjo sumokėti apie \$75,000 priedinių taksų.

Patrick A. Nash yra Cook pavieto demokratų vyriausias bosas. Jį demokratai nerūsto statyti Chicagos mērui, Cernakui mirus, bet Nash dėl senatvės atsisakė ir mērui įpiršo Kelly, irgi iš sanitarinio distrikto, iš kurio Nash gaudavo labai stambių kontraktų, kurie duoda jam didelio pelno.

Bet pasirodė, kad ne vien mēras Kelly ir jo bosas Nash bandė nuslėpti savo pajamas. Tą patį bandė daryti ir kiti mažesni politikieriai. Yra paaiškėję, kad aldermanas Jacob M. Avrey irgi buvo sugautas nuslepiančias pajamas ir turėjo valdžiai sumokėti apie \$2,000 priedinių taksų ir pabaudų už 1929 m. pajamas. Įkliuvo ir buvęs aldermanas Barnet Hodes, dabar narys Illinois taksų komisijos. Jis pats prisipažino, kad turėjęs sumokėti apie \$1,600 priedinių taksų už nuslėptas pajamas.

Reikalauja iširti parkų tarybos veikimą

Kelly kai buvo išrinktas mērui, buvo vyriausias sanitarinio distrikto inžinierius. Išrinkus jį mērui iš tos vietos jis pasitraukė. Bet jis ir toliau pasilikio prezidentui pietinės miesto dalies parkų komisinierių tarybos ir iš tos vietos rezignuoti atsisakė.

Dabar Michigan Ave. ir pie-

Chicagai ir aplinkinei federacijai oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra, nedidelė permaina temperatūroje.

Saulė teka 6:06, leidžiasi 7:39.

tinės meisto dalies namų savininkai per savo organizacijas stengiasi sukelti pinigų, kad priversti padaryti tyrinėjimus kaip ta taryba sunaudojo tuos milijonus dol., kuriuos sumokėjo namų savininkai.

Jie nurodo, kad pastatymas Kareivių stadiono Grant parke turėjo kainuoti \$2,500,000, tuo tarpu jis kainavo \$8,000,000. Suvedimas naujų šviesų parkuose kainavo 1000 nuos. daugiau negu turėjo kainuoti. Tas pats yra ir su kitais projektais — pakrančių ištaisymu, parengimu vietos parodai ir t.t.

Prisimenama ir sanitarinis distrikto, kur Kelly buvo vyr. inžinierium. Ten irgi už darbus buvo mokėta daug daugiau, negu jie buvo verti. Pav. prie pravedimo Calumet srutų nuovadų buvo sumokėta \$2,000,000 daugiau, negu darbas buvo vertas. Kasant Calumet upes Kelly mokojo po \$1.08 už kubinį jardą, kuomet federalinė valdžia už tokį pat darbą toje pačioje aplinkėje mokojo tik 44c.

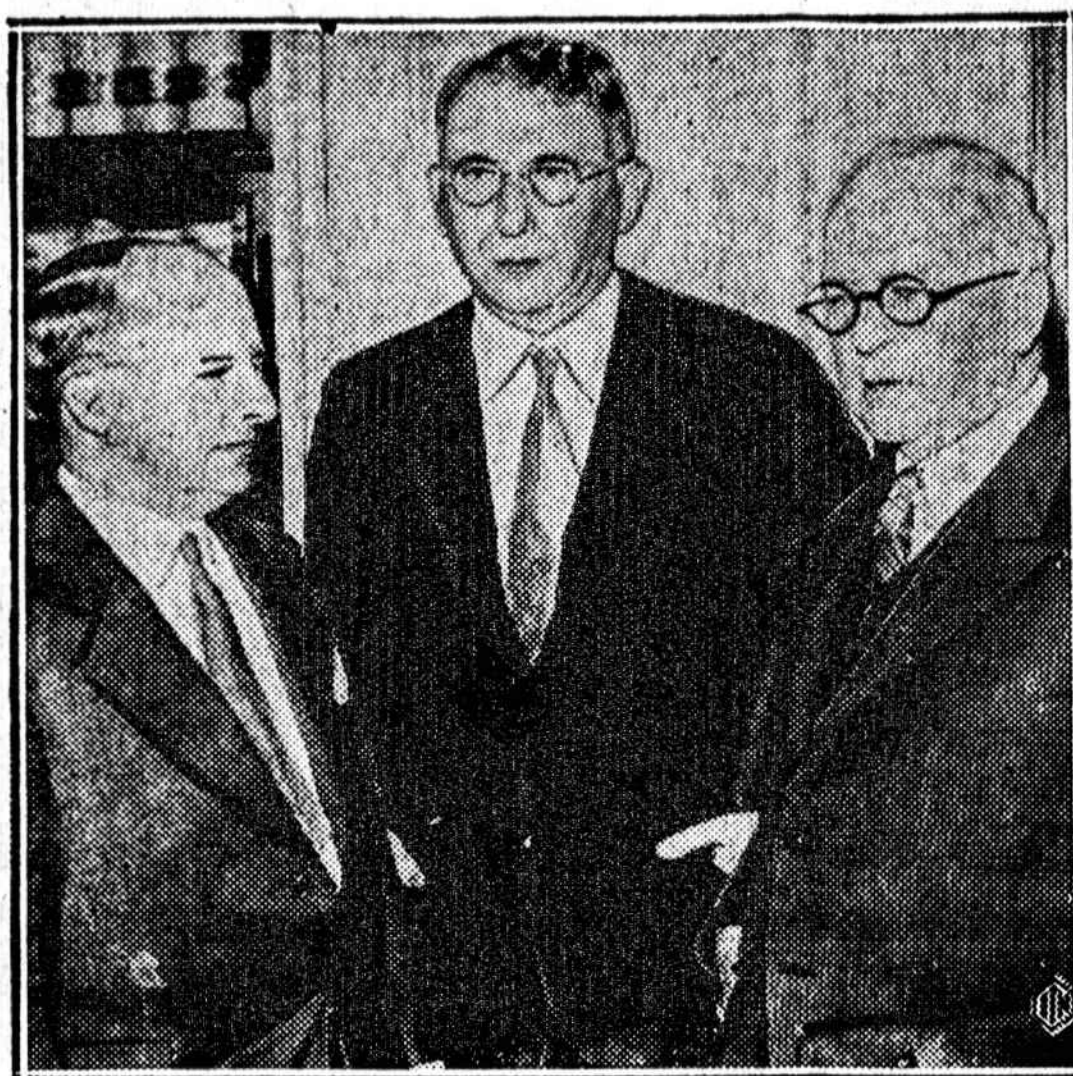
Mahatma Gandhi paliuosuotas be jokių sąlygų

POONA, Indijoje, r. 23. — Indijos nacionalistų vadas Mahatma Gandhi, visai silpnas ir liguistas po visos savaitės badavimo, šandie tapo paliuosuotas be jokių sąlygų nuo vienu metų kalėjimo bausmės. Po paliuosavimo, jis ligoninėje ligonvežimiu tapo išgabenas į Patnakutti. Į ligoninę jis buvo atgabentas iš kalėjimo kai jis pradėjo badavimą ir parodė greitą silpnėjimo ženklus. Bet ir ligoninėje jis skaitėsi kaliniu ir savo badavimą tęsė. Dabar jis tapo visai paliuosuotas nuo bausmės ir badavimą paliovė dar prieš išvažiuojant iš ligoninės.

Jo žmona, kuri taip pat buvo nuteista kalėjimui, tapo paliuosuota pirmiau, kad galėtų savo vyrą prižiūrėti ligoninėje. Dabar tapo paliuosuota ir Madeleine Slade, didelė jo šalininkė, kad ir ji galėtų pagelbėti Gandhi prižiūrėti jo namuose.

Gandhi buvo areštuotas kai jis rengėsi pradėti naują civilio nepaklusnumo kampaniją. Jis buvo nuteistas 1 metams kalėjimui, o jo šalininkai — 6 mėnesiams. Būdamas kalėjime jis pareikalavo besąlyginio paliuosavimo, kad jis galėtų vesti savo kampaniją už panaikinimą nepaliečiamųjų kastos ir paskelbė badavimą.

CHICAGO.—Industriinis administratorius Hugh S. Johnson Darbo dieną, rugs. 4 d., atvyks į Chicago ir kalbės Chicagos Darbo Federacijos iškilmėse Kareivių stadione. Iškilmės tęsis visas tris švenčių dienas ir bus įvairus sporto ir kalbų programos.

Senatorius James Couzens (dešinė), republikonas, kuris liudijo dėl priežasčių dviejų didelių Detroito bankų užsidarymo, kuris išaukė bankų krizį visoje šalyje, taip kad prez. Rooseveltas turėjo tūlam laikui uždaryti bankus visoje šalyje. Viduryje stovi teisėjas Keiden ir kairėje — prokuroras Toy, kurie veda tyrinėjimus Detroito bankų užsidarymo. Del tų bankų užsidarymo senatorius Couzens kaltino Hooverio valdžią, pačius tų bankų viršininkus ir taip pat New Yorko bankierius. Pasak sen. Couzens, valdžia jau pernai žinojo, kad tie bankai yra neišsimokantys, tačiau nieko nedarė, kad jiems pagelbėti, arba kad juos visai uždaryti kol dar turtas nebuvo galutinai išseikvotas.

Kaltina, kad moterų rubų siuvyklos laužo kodeksą

CHICAGO.—International Ladies Garment Workers unija pasiuntė Washingtonan įrodymus, kad niekurių moterų rubų siuvyklos, kurios yra pasirašiusios NRA kodeksą, jį atvirai laužo, versdamos darbininkus dirbti ilgesnes valandas, o ir mokėdami žemesnę algą.

Viena firma versdavo darbininkus paskirtu laiku įspausti laikrodį ir paskui dirbti nereikorduojant laiko. Darbininkai liudija, kad jie dirbdavo nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakare, ir už tą gaudavo tik \$13.75 ir savaitę. Laikrodį gi spausdavo nuo 8:30 v. ryto iki 3 v. po piet.

10,000 moterų rubų siuvėjų streikas tebesitęsia. Samdytojai vis dar atsisako tartis su streikieriais. Esą jie laukia koki kodeksą paruošė Washington moterų rubų siuvimo pramonei, tai tada jie kodeksą priims ir streikas bus baigtas. Labiausia siuvyklos nenori pripažinti unijos, nes jos tada negalėtų kodeksą laužyti.

Virginia balsuos prohibicijos atšaukimą

RICHMOND, Va., r. 22. — Virginia legislatura priėmė bi-lių paskelbti rinkimus valstijos konvencijos ratifikavimui prohibicijos atšaukimui. Rinkimai įvyks lapkričio 7 d.

(Kita žinia sako, kad rinkimai įvyks spalio 3 d.)

Virginia yra 36-ta valstija nutarusi rinkti konvenciją prohibicijos atšaukimui. Jei ne viena valstija nepasisakys už prohibicijos palaikymą, tai iki lapkričio mėnesio prohibicijos atšaukimas bus ratifikuotas ir pati prohibicija visoje šalyje panaikinta.

TOKIO, r. 23. — Penki žmonės liko užmuši ir šeši sužeisti laike Japonijos karo laivyno manevrų.

Kun. Coughlin kaltina Detroito bankierius

DETROIT, Mich., r. 23. — Teisėjo Keiden tyrinėjimuose užsidarymo dviejų didžiausių Detroito bankų, kas išaukė bankų krizį visoje šalyje ir privedė prie nacionalio bankų moratoriumo, šandie liudijo garsus savo prakalbomis per radio kunigas Coughlin. Jis savo kalbose per radio atstiai puldavo bankierius ir skelbdavo jiems visokių kaltinimų. Savo liudijimuose jis nesigailėjo kaltinimų bankieriams ir del šių dviejų bankų užsidarymo. Jis ypač kaltino bankierius, kad jie visą laiką slėpė bankų stovį ir skelbė melagingas atskaitas.

Bet nemažesniu griežtumu jis kaltino ir buvusį prezidentą Hooverį, kuris tokias dalykus leido. Jis tarp kitko perskaitė vieną Hooverio straipsnį iš Anglijos kasyklų žurnalo, parašytą 1912 m., kuriame Hooveris pareiškia, kad investorių pradžiai kasyklose pinigai promotorių gali būti sunaudoti su didesne nauda, "negu kad jie būtų pasilikę rankose tų idiotų, kurie tuos pinigus prarado".

Nušautas automobilų pardavėjas

CHICAGO.—Sidney Adelman, pardavėjas Drije Motor Sales Co., 6580 W. Roosevelt Rr., Berwyn, rastas nušautas pievoje North Riverside priemiesty. Jis tik pusė valandos atgal buvo išvažiavęs su kostiumieriu parodyti jam automobilį. Jo automobilis irgi nesurasas.

Apvogė Lenkijos prezidento namus

VARŠAVA, r. 23. — Nors prezidento Moscickio rumai yra saugomi 500 kareivių, vagys vistiek įsigavo į rumus ir iš prezidento raštinės išnešė apie 86,000 zlotų pinigais ir daugelį svarbių valstybės dokumentų.

Busią keblu priruošti tinkamą kodeksą sankrovoms

Pradėjo svarstyti ir moterų drabužių siuvyklų kodeksą

WASHINGTON, r. 23. — Industrinė administracija pasiėmė labai sunkų darbą — priruošti kodeksą sankrovoms ir tai tokį kodeksą, kuris būtų teisingas visom sankrovoms — didžiosioms ir mažosioms.

Kad tai bus labai keblus darbas, parodo išsišokimas A. Lincoln Wisler, prezidento United Business Men's Association of Chicago, kuris sakosi atstovaujantis 10,000 sankrovų Chicagoje. Jis savo kalboje atstria pasmerkė mažąsias sankrovas, kurios yra valdomos pavienių savininkų ir kurios yra aptarnaujamos vienos šeimos, nesamandant kitų darbininkų. Tokių sankrovų visoje šalyje yra 425,000. Pasak Wisler, jos esančios vėžio šašas, kuris graužia gerą ir teisingą prekių pardavinėjimą. Tie biznieriiai niekur nesideda, nepriklausą jokioms biznio draugijoms ir sudarą rimtą kompeticiją kitoms sankrovoms, kurios samdos darbininkus ir turi daugiau išlaidų.

Tuo tarpu mažosios sankrovos skundžiasi ant didžiųjų, kad jos naikina mažąsias sankrovas; grosernės skundžiasi ant grandinių grosernių ir t.t.

Aptiekos prašo, kad jų darbininkams būtų leista dirbti 48 val. savaitėje, kuomet kitoms sankrovoms siuloma 44 val. darbo savaitę. Bet kitos sankrovos su tuo nesutinka, nes dabartinės aptiekos išikrųjų nėra aptiekos, bet tikros deportamentinės sankrovos, darančios konkurenciją visoms kitoms sankrovoms.

Kaip pasiseks suderinti tuos priešingus interesus, dar teks pamatyti.

Šandie industrinė administracija pradėjo ruošti kodeksą ir moterų rubų siuvykloms. Kodėlko pagrindan yra imama New Yorko moterų rubų siuvėjų padarytoji sutartis su samdytojais. Ta sutartis buvo padaryta siuvėjams laimėjus streiką ir ji buvo paruošta New Yorko arbitratoriaus Grover Whalen.

Tebėra ruošiami ir daug kitų kodeksų — anglių, automobilių, čėverykų ir k. pramonėms.

Liberalai laimėjo Nova Scotiją

OTTAWA, Ont., r. 25. — Kanados konservatorių valdžia yra susirupinusi dideliu liberalų laimėjimu Nova Scotija provincijoje. Tą provinciją konservatoriai valdė jau nuo 1925 m., bet šituose rinkimuose jie visiškai prakišo. Konservatoriai laimėjo tik 8 vietas provincijos seime, kuomet liberalai laimėjo 21. Del dviejų vietų tebeina ginčas.

Liberalų laimėjimas Nova Scotija gaivina liberalų viltį, kad jie gali laimėti rinkimus ir visoje Kanadoje. Bet kuomet bus rinkimai, tai dar tebėra neaišku, nes konservatoriai su rinkimais nesiskubina.

ST. LOUIS, Mo., r. 23. — Jau 18 žmonių mirė nuo miegamosios ligos ir mokslininkai rimtai susirupino kova su šia paslaptinga liga, kuria dabar šioje aplinkėje serga 182 žmonės. Kovai su šia liga siunčiama ekspertai iš Washingtono.

Audra rytuose

NEW YORK, r. 23. — Atlantike siaučia smarki audra, dėl kurios pasażierinis laivas Madison atsidurė dideliame pavojuje ir turėjo šauktis pagalbos. Trys laivai atplaukė pagelbon ir nuims pasażierius, jei laivas pradėtų skęsti.

Ypač smarki audra perėjo visu Virginia pakraščiu ir pridurė didelių nuostolių. Trys žmonės liko užmušti Norfolkė, ant jų užkritus nutrauktai elektros vielai.

Washington, D. C. aplinkinė irgi labai skaudžiai nuo audros nukentėjo. Gal ir žmonių žuvo.

Vokietijoje esąs sudarytas Austrijos nazių legionas

VIENNA, r. 23. — Iš Austrijos nazių, kurie slapta pabėgo Vokietijon, tapo sudarytas "Austrijos Legionas", kuris darsingą prekių pardavinėjimą. Tie biznieriiai niekur nesideda, nepriklausą jokioms biznio draugijoms ir sudarą rimtą kompeticiją kitoms sankrovoms, kurios samdos darbininkus ir turi daugiau išlaidų.

Niekurie tų legionierių buvo smurtu išvoti iš Austrijos.

Visi tie legionieriai neteks Austrijos pilietybės ir jų turtas bus konfiskuotas.

Žydų suvažiavimas svarsto kaip gelbėti Vokietijos žydus

VIENNA, r. 22. — Dabar Pragoje, Čechoslovakijoje, yra laikomas tarptautinis Zionistų kongresas, kuriame dalyvauja viso pasaulio žydų atstovai, išėmus Vokietiją. Svarbiausias svarstomas klausimas yra, kaip gelbėti visai persekiojamus Vokietijos žydus.

Zionistų prezidentas Dr. Nahum Sokolow pasveikino 377 delegatų iš virš 20 valstybių ir kvietė juos užmiršti mažus ki-virčius, bet išvieno gelbėti Vokietijos žydus.

Zionizmas dabar esąs stipresnis, negu kada buvo, nes Palestina, vienatinė šalis pasaulyje, dabar pergyvena didžiausios gerovės laikus ir tie, kurie iki šiol gana šaltai žiūrėjo į zionizmą dabar pradeda pripažinti, kad Palestina yra vienatinis išsigelbėjimas Vokietijos žydams.

Anglijos valdžia bus raginama sušvelninti imigracijos suvaržymus Palestinoje, kad Palestina kas mėnesį galėtų suimti po 30,000 žydų iš Vokietijos. Darbo Palestinoje užteksią visiems. Taipgi svarstomas ir šelpimas tų Vokietijos žydų, kurie yra pabėgę į kitas šalis — Franciją, Šveicariją, Čechoslovakiją ir k. Nuo nazių teroro pabėgo ir užsienį apie 50,000 žmonių, iš jų trys ketvirtadaliai yra žydai.

SIUNČIAME PINIGUS LIETUVON

Tiktai Doleriais

Siunčiant mažiau, kaip \$100.00 nereikia jokių afidavitų. Siunčiant daugiau kaip \$100.00, reikia pažymėti priežastį dėl kurios pinigai siunčiami.

Naujienu ofisas atdaras nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Nedėdieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.

Tel. Canal 8500

Socialistų Internacionalas skelbia kovą hitlerizmui

Ragina boikotuoti Vokietijos prekes. Vokietijos socialistai tikisi, kad Hitlerio valdžia neužilgo bus nuversta

PARYŽIUS, r. 23. — Socialistų Internacionalo kongresas parodė griežtą pasipiktinimą fašizmu ir ypač hitlerizmu.

Jacob Panken iš Jungt. Valstijų paaiškines, kad prez. Rooseveltas vyknamas programą nėra socializmas, kaip daugelis europiečių įsivaizduoja, bet valstybinis kapitalizmas, pareiškė, kad Amerikos socialistai priešinosi Amerikos įsimaismui į karą 1917 m., bet jeigu dabar Vokietija pulkų Franciją ar Austriją, tai dalykas būtų visai kitoks.

Robert Grimm iš Šveicarijos ragino paskelbti boikotą Vokietijos prekių. Mieczyslaw Niedzialkowski iš Lenkijos reikalavo bendro tarptautinio socialistų veikimo, kad laisvo miesto Danzigo socialistus išgelbėti nuo hitlerininkų priepasaudos.

Hugh Dalton iš Anglijos pareiškė, kad visa Anglija yra nusistaciusi prieš Vokietijos Hitlerį ir kad Anglijos Darbo partija vadovauja boikotui Vokietijos prekių. Pakeitimas Vokietijos taikos sutarties šiuo laiku būtų nusidėjimas lenkams ir čekams.

Pierre Renaudet iš Francijos pareiškė, kad jei Vokietija pradėtų puolimą, jis pritartų šalies gynimui. Fašizmas ir hitlerizmas yra mirtinas pavojus pasauliui ir demokratijai reikia gnti visomis priemonėmis.

"Kur laisvės niekad nebuvo", sakė Renaundet, "ji turi būti iškovota. Kur laisvė tapo patremta, ji turi būti atsteigta. Kur laisvė tebegyvuoja, ji turi būti išlaikyta".

Otto Wels, dabar gyvenantis tremime Vokietijos socialistų vadas, pareiškė įsitikinimą, kad nauja socialistų revoliucija neužilgo nuvers Hitlerio valdžią ir Vokietijoje bus įsteigta pirma tikroji respublika.

Airija uždare "mėlinmarškinius"

DUBLINAS, Airijoje, r. 23. — De Valeros valdžia uždare nesena suorganizuotą gen. O'Duffy "mėlinmarškinį gvardiją", kuri lyginosi fašistų ginkluotiems buriams. Panašią armiją turi ir De Valera ir jos niekas nenaikina, bet mėlinmarškiniai priklauso opozicijai, todėl ir tapo uždaryti.

Jeigu mėlinmarškiniai neišsisklaidys, jie galės būti atiduoti karo teismui, kuris gali juos bausti net mirtimi.

Nacių Diktatura

(Tęsa)

Generalio streiko susmukimas reiškė revoliucijos susmukimą. Bet kontr-revoliucijai niekuomet negrūmojo galutinai susmukimas, kadangi ji visuomet turėjo neprieinamą tvirtovę, kur pasislėpti. Ta tvirtovė buvo valstybė. Hitleris didžiulioji, kad jam pasisekė įvykdyti revoliuciją. Bet revoliucijos arba kontr-revoliucijos pasisekimas nėra sunkus daiktas, jeigu ji yra remiama to režimo, kurį ji siekia nuversti.

Darbininkų herojiška kova

Organizuoti darbininkai kovojo labai nepalankiose sąlygose — pilnai laimėti jiems nebuvo vilties. Geriausio, ko jie galėjo tikėtis, tai kaip galima ilgiau laikytis ir laukti "geresnių laikų." Beveik visus nuostolius, kentėjimus ir paaukojimą turėjo pakelti kairieji, išėjus gal tik tuos atsitikimus, kada susirėmimai įvykdavo galvėse. Bet ir tada kairieji nukentėdavo skaudžiau. Nežiurint to, nacių lyderiai, ypač Hitleris ir Goebbels, savo žuvusių ir kitokių būdu nukentėjusių šalininkus priskaitė prie kankinių ir prie kiekvienos progos kurstė minią atkeršyti.

Beveik visas teroro aukas, mušimus ir žudymus per išties penkioliką metų turėjo pakelti kairieji. Neįmanomi persekiojimai ir kentėjimai, kurie įvyko dėl daugybės streikų, krito ant kariųjų pečių net ir tuose atsitikimuose, kada tie streikai buvo vedami gynimui teisėtos vyriausybės. Dėl ginkluotų sukilimų daugiausiai aukų turėjo kairieji. Darbininkai buvo beveik neapsiginklavę. Todėl vienas pilnai apsiginklavęs policmonas arba reguliaris kareivis galėjo nukauti kelis arba keliolika darbininkų. O policijos ir visokių Baltiko ir "juodųjų" kareivių rankose buvo moderniškesni ginklai.

Nusikaltusieji kairieji buvo baudžiami kur kas aščiau, negu nusikaltusieji dešinieji. Daugelis kariųjų, kurie dalyvavo ginkluotuose sukilimuose, susilaukė mirties bausmės, — bet tokios bausmės nesulaukė nei vienas dešiniųjų net tame atveilyje, kuomet jis su ginklu rankose kėsinosi nuversti teisėtą vyriausybę. Nei vienas jų nesulaukė aštrios bausmės už šaltą ir apgalvotą nužudymą politiško oponento, ypač jei tas oponentas priklausė kairiems.

Kai kurie daro priekaištą, kad Vokietijos darbininkai pasirodė labai kuklus, kad jie

niekuomet tikrai nekovojo. Tiesa gi yra ta, kad nelygi kova tęsėsi per penkioliką metų. Ji buvo kiek sustojusi tik 1927 ir 1928 gerbuvių metais. Jeigu tu visų metų darbininkų kentėjimai ir persekiojimai būtų sutraukti į vienus metus, tai mes gautume tokį pat pasibaisėtiną vaizdą, koks dabar vystosi Vokietijoje, Hitleriui atsisotus prieš valdžios vairo. Šiandien jokie žiaurūs darbininkų persekiojimai Eu-

ropoje negali prilygti prie to, kas tenka pergventi Vokietijos apsisivietusiems ir samoningiems darbininkams. Sakoma, kad Vokietija neturi savo Matteotti. Faktas yra tas, kad Vokietija turi šimtus Matteotti. Umumas galutino susmukimo yra gana aiškus, ir dabar galima tik pastatyti klausimus: "Kokių būdu pirmoji respublika pajėgė taip ilgai pasilaikyti?" arba "Kodėl ji taip netikėtai sumuko?"

Priežastys, dėl kurių Vokietijos demokratinė respublika taip netikėtai sumuko, bus išaiškintos kitą kartą.

Darius-Girėnas ir Lietuvos Pasiuntinybė

Viena lietuvių kolonija prisiuntė Pasiuntinybei "paklausimą": kodėl lakunai Darius ir Girėnas nebuvo aprūpinti vizomis ir leidimais skridimui; kodėl jie neaprašė reikalingais irankiais, kaip bevielės telegrafais ir parašutai? Be to, kalbamosios kolonijos komitetas pridėjo dar štai kokią pastabą:

"Nors Komitetas žino, kad ne Lietuvos Pasiuntinybės jurisdikcijoje tas aprūpinimas buvo, tačiau moraliai ir finansiniai Lietuvos Pasiuntinybės, Komiteto supratimu, tuos trukumus turėjo aprūpinti."

Šis Komitetas gavo platų ir nuodugnų atsakymą į savo užklausimus ir savo pastabą. Tačiau kalbamojo Komiteto žygis buvo plačiai paduotas spaudai. Kaikurie laikraščiai jį suprato kaip apkalbinimą Pasiuntinybei, ir taip pažymėjo. Vienam laikraštyje teko net pastebėti redakcijos nusistebėjimas, kad Lietuvos vyriausybė nebuvo Darius-Girėno skridimu susirūpinusi. Visa tai verčia Pasiuntinybę duoti kai kurių paaiškinimų.

Pasiuntinybės rolė

Visų pirmausia tenka pastebėti, kad Transatlantinis Darius-Girėno skridimas nebuvo Pasiuntinybės žinioje nei formaliai juridiniu, nei finansiniu atžvilgiu. Abudu lakunai buvo Amerikos piliečiai, rengėsi lėktui Amerikos pasais. Todėl nei dėl jų vizų, nei dėl leidimų skristi per svetimas šalis Lietuvos Pasiuntinybė neturėjo teisės daryti jokių oficialių žygių, išskyrus tuos, kurie lietė Lietuvą. Šie visi Lietuvą liečiantieji formalumai buvo atlikti tuojaus, kaip tik Darius-Girėnas pranešė Pasiuntinybei apie savo sumanytą skridimą. Kuomet jie apie tai pranešė, Pasiuntinybė išaiškino jiems padėti ir pažadėjo visą galimą pagalbą.

Tas vienok nereiškia, kad Lietuvos Pasiuntinybė nesirūpino skridimo reikalu privačiai. Ji skaitė savo morale pareigą prigriebti jų žygiui visą kuo, kuo tik ji galėjo ir prašė lakunų, dar 1932 m. rugsėjo mėnesį jiems atsilankius Washingtone, kreipėsi į Pasiuntinybę atsitikus bet kokiam sunkumui. Pasiuntinybė, lakunų prašoma ir neprašoma, stengėsi būti jiems naudinga kuogalėdama, apie ką, tarp kitų dalykų, gali liudyti ir šie jos žygiai:

1. — Pirmas reikalas, kuriuo lakunai kreipėsi į Pasiuntinybę, buvo sutvarkymas jų vežimo orlaivių, privatinio pašto. Norėta, kad Lietuvos paštas Kaune specialiai priimtų ir antspauduotų jų parvežtus laiškus. Tada buvo padaryta.

2. — Dar prieš tai laikuriose kolonijose buvo kilę abejonių dėl jų skridimo. "Mažu tik

nori pasidaryti sau kelis dolerius, kaip kad Amerikoje daugelis tokių skylių yra daroma..." (Ištrauka iš vienos kolonijos laiško). Pasiuntinybė, dar ir negavusi formalaus pranešimo iš lakunų apie jų sumanytą skridimą, davė geriausias rekomendacijas ir paraginimus juos remti.

3. — Dar 1932 m. rugsėjo 20 d. lakunams duota patarimas dėl vizų, leidimų ir kitokių dalykų. Ištrauka iš tos dienos Dariuso rašto laiško:

"Noriu Tamstai visako dėlei priminti (nors gal Jūs ir patys tą turėsite omenyje), kad besitariant skridimo laikui, kuomet jau turėsite maždaug nustatytą skridimo dieną, Jums teks pasirūpinti vizas visų tų šalių, per kurias galėsite skristi, — taigi Britų, Vokietijos, galimai Danijos, Olandijos, kurių teritorijas Jūs galite kariais, dėl atmosferinių sąlygų, užkludyti. Tada gali būti padaryta kokiomis 4—6 savaitėmis prieš išlėksiant. Taip pat teks pasirūpinti, kad būtų suteiktos laiku žinios apie Jūsų skridimo tikrąjį laiką ir tikrą skridimo liniją, kad reikalui esant galima būtų suteikti reikalingos pagalbos."

4. — Vasario, šių metų, pradžioje kap. Darius man pranešė, kad vyksta į Miami, Floridą, pasimokinti tenai taip vadinamo "dangiškojo skraidymo" (celestial navigation), — per didelius vandens plotus, dangaus žvaigždžių pagalba. Prašė, ar negalėčiau pagelbėti jam prieiti prie Pan-American Airways System, kuris palaiko orlaivių liniją tarp Šiaurės ir Pietų Amerikos. Geriausios rekomendacijos jam buvo parūpintos per mano pažįstamą Mr. Evans E. Young, kalbamojo Systemo viceprezidentą.

5. — Vėliau, išleisus Washingtono naują įstatymą, kuriuo numatoma, kad ateityje skridimams per Atlantiką bus reikalingi specialūs leidimai, kad tuo būdu užkirsti kelias neišmintingiems ir rizikingiems skridimams, mano buvo tuojaus apie tai pranešta kap. Dariusui, atkreipiant į tai jo atydą ir pažadant pagalbą, jeigu kariais būtų kokių sunkumų.

6. — Jau atskridus lakunams iš Chicago's New York, Darius man rašė (15 d. gegužės): "Skridimas iš priežasties neturėjo visų instrumentų bus sutrukdytas apie porą savaičių." Gegužės 17 d. aš pasiuntiau kap. Dariusui vardu laiško su paskutiniaisiais patarimais. To laiško pora ištraukų:

"Prie šios progos, nors Jūs be abejonės ir patys tą gerai turite žinoti, leiskite man duoti Jums keletą draugiškų patarimų:

1. — Prieš išlėksiant turite būti visiškai gerai pasisėję ir fiziškai bei nervu at-

AMERIKOS GRAZUOLIŲ LIKIMAS

Neseniai įvykusios vedybos Mary Katherine Campbell, kuri buvo "Miss America" 1921 ir 1922 metais, iškėlė klausimą ir dėl kitų gražuolių likimo. Labiausia pagarsėjusi gražuolė buvo Fay Lamphier, laimėjusi "Miss America" titulą 1925 m. Ji apsivedė su savo jaunystės draugu Winfield Daniels ir gyvena laimingai, augindama dukterį. Bet ne visos gražuolės buvo tokios laimingos. Charlotte Nash iš St. Louis, apsivedė su Philadelphia's milionierium, kuris vėliau buvo nušautas Francijoje. Nash buvo teista už tą žmogžudystę, bet Francijos teismas ją ištaisino. Kita gražuolė, Julia Bruns, taipgi iš St. Louis, pakilo iki didžiausios augštos scenoje, bet tapo narkotų auka ir mirė skurde nuo nepagydomo alkoholizmo.

žvilgiu pilniausioje tvarkoje. Todėl, — no late parties prieš išlėkimą, kaip tai Jūs, girdžiu, turėjote Chicagoje. Paskutiniąsias kelias dienas turite turėti absoliutų poilsį.

"2. — Bukite geram ir glaudžiam kontakte su Weather Bureau dėl atmosferinių sąlygų per Atlantiką. Weather Bureau turėtų žinoti Jūsų tikslą ir, atsižvelgiant į tai, teikti Jums ypatingai rūpestingą raportą. Esant raportui nors dalinai nepalankiam, — laukite, bet neimkit bereikalingo riziko.

"3. — Apskaičiuokit, kuriuo maždaug laiku po išlėkimo Jūs galite būti tam tikrose vietose, pralėkdami Irlandiją, Angliją, Daniją, iš kurių galima būtų Jūsų perlėkimą pastebėti ir prieš išlėksiant tegul Komitetas toms vietoms telegrafu praneša, kad dabotų Jūsų pralėkimą ir pasekmes telegrafuotų Eltai Kaunan (Telgr. adresas: Elta, Kaunas). Jei Jūs skridimo kelias per Atlantiką supuola ar perker-ta "The Atlantic Steamers"

Lane", kuria eina daugiausiai Transatlantiškų laivų, — patikrinkit iškaino, koki laivai tuo laiku gali būti tokioje vietoje, kad Jūs galėtumėte pastebėti ir jiems privalo but pranešta, kad dabotų.

"4. — Prieš vyksiant su absoliutiškai tikrumu patikrinkit visas "Lituanicos" dalis.

"Man gaila girdėti, kad dėl stokos kaikiurių instrumentų turite sutrukti. Spėju, kad pinigų trūkumas yra tam priežastim. Taigi prie

Buy gloves with what it saves

LISTERINE TOOTH PASTE 25¢

LISTERINE relieves SORE THROAT

LISTERINE relieves SORE THROAT

LISTERINE relieves SORE THROAT

LISTERINE relieves SORE THROAT

LISTERINE relieves SORE THROAT

LISTERINE relieves SORE THROAT

LISTERINE relieves SORE THROAT

LISTERINE relieves SORE THROAT

LISTERINE relieves SORE THROAT

Spaudos Darbus

Padarome Visiems Greitai ir Pigiai

BIZNIERIAMS

Bilas
Biznio Korteles
Laiškus ir Konvertus
Plakatus

DRAUGIJOMS:

Atsišaukimus
Lapelius
Korteles
Programus
Tikietus

PAVIENIAMS:

Vizitinės Korteles
Vestuvėms Laiškai
Suzieduotuvėms
Korteles
Pasveikinimai, etc.

Draugijoms Konstitucijos ir jų Vedamos Knygos yra Musų Specialybė. Padarom jas ant specialio užsakymo taip kaip jos vedamos, su specialiom linijom ir lietuviškais antgalviais.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street,

Chicago, Ill.

KRAFT alone gives you FULL natural flavor in packaged American Cheese pasteurized

Kraft American and Kraft Pimento in new packages and foil-wrapped loaves.

KC BAKING POWDER

Full Pack No Slack Filling

SAME PRICE today AS 42 YEARS AGO

25 ounces for 25¢

Double Tested! Double Action!

MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

Francijos aviatorė, p-lė Helen Boucher, kuri nustatė augštumo rekordą dėl moterų, pasikeldama į orą virš 20,000 pėdų. Ji yra 23 metų amžiaus.

Lietuvos Naujienos

Lietuvoj prieš 100 metų

Baudžiava. — Baudžios valstiečių buvis. — Viršaičių savalė. — Jus primae noctis. — Valstiečių kovos už laisvę ir 1863 metų sukilimas.

Pasikalbėjimas su 100-mečiu kaimo senuku

Baudžiava

Skaitytojams nemaža esu patiekęs pasikalbėjimų su savais ir svetimais ministeriais, prezidentais, komisariais, diktatoriais, partijų lyderiais ir kitais žymiais žmonėmis; dabar štai patiekiu vieną įdomesnių pasikalbėjimų su Bitaičių kaimo (Dusetų val., Zarasų ap.) šimtameteiu senuku

Jonu Linge,

kuris puikiai atsimena Lietuvos istorijai brangią praeitį. Maironis sakė:

„Aš norėčiau prikelti nors [vieną senelį]

Iš kapų milžinų

Ir išgirsti nors vieną, bet [gyvą žodelį]

Iš senovės laikų...“

O čia senelių, kurie atsimena Lietuvą prieš 100 metų, yra dar nemaža. Vienas jų, J. Lingė, ir pasakė man „gyvą žodelį iš senovės laikų“

—Tamstą girdėjau esant gerą pasakotoją ir atsimenant baudžiavos ir sukilimo laikus, — pradėjau kalbinėti.

—Aa!.. Sunkūs, tamsta laikai!.. Seniau buvo! — gyvai atsiliepė p. Lingė. — Labai sunkūs laikai!..

—Kuo gi jie sunkūs? — teiravausi.

—Kaipgi?! Seniau

svietas sietė duoną kepe, —

tęsė senukas. — Duona, — tokia ten ir duona, — daugiau iš pelų, grūstų dangčio šiaudų, — nes ir pelų nebuvo, — negu iš grūdų buvo, tai byrėjo, todėl reikėjo sudėti sietan, kad iškept...

—Kur gi nebus sunkūs laikai! — žiūrėdamas į tolį ir mintimis lėkdamas į praeitį pakėlė balsą senukas. — Gaspadoriai tik ožkeles turėjo, karvių neišgalėdavo nei įsigyti, išlaikyti. Pamanyk, po ponais gaspadoriai tris dienas dvarui dirbdavo su arkliais ir šeimynomis ir tik tris dienas sau. Ir tai, koks gi darbas buvo! Nei žemės, nei namų, nei padargų savo nebuvo, svietas nuo ponų prigulėjo...

Ką tik ponas norėjo, tą ir darė su žmonėmis.

Viskas jų valioj buvo. Jeigu gaspadoriaus nuplyšo dangtis, pono urėdas sako: „A, tai tau čia sunku gyventi!.. Tai eik dvaran!“ Ir išvadydavo dvaran bernaut, o ukį atiduodavo kitam. Išėina taip: vadinasi jau ukininkas, girdi, nemoka ukininkauti, ukį, girdi, apleidžia, tai už tai, vadinasi abudžiava, iš jo ukį atima ir atiduoda kitam, kuris buk jau geriau gaspadoriaus. Tai tada ponai savivalio ir žmones skriaudė!.. Tvirta valdžia buvo!!

Žmonės gi savo žemės neturėjo. Musų kaimas — Bilaišiai — buvo Anapolio pono. Pliaterio, pas kurį komisiorium buvo Vienažindys. Pats Pliateris buvo laikomas nebologiausiu ponu, bet ką gi, kad jo tarnai — komisioriai, urėdai, tįjūnai, — tai tik su bizunais ir švaistės, ir plakė žmones... Plakė, kiek tik norėjo ir kur tik norėjo... Susitiks žmogų ir šeria bizuną. Ak, buvo česai...

—Eg anksčiau gi svietas jokių teisių neturėjo, — protar-

pias pagyvindamas pasakojimą tęsė p. Lingė: — ponas anuomet buvo viskas!

Ponas darydavo sesijas:

pašauks, budavo, žmones, kurie jau buk nusikalto, dvaran. Ten budavo lovyss, kurin paguldydavo žmogų ant pilvo, priša diržu per juosmenį ir lupal. Plakal!.. Aha!.. Aukštadvario urėdas Krivickas baisiai žiaurus buvo, baisiai lupdavo, kapodavo žmones...

Atsiduso senukas, lyg sunkų sapną krėtydamasis.

—Anuomet teismų gi nebuvo. Ponas visa darė. Jo tarnai, tįjūnai, urėdai, plakė kančiais kiek tik norėjo, o ponai dar lovin pasiguldydavo ir ten plakdavo.

—Mano tėvuką, už tai, kad nusikirto miške ienas (o iš kur gi jas imti?), tai nuplakė... Ale ir lupdavo: pagaudavo ir lupdavo!..

—O gal tamsta girdejai ar žinai, kad kuris ponas užplakė žmogų, nušovė, pardavė, išmainė? — pasiteiravau.

—Kaipgi! Žinau! Kad užplakė, nežinau, o kai kortom pragrojo, tai žinau. Va, Pliateris pragrojo Užpalių ponui Ražanskui Berniunus ir šutus; Dauliunus ir Sriubiškes (Južintų val.) Vaisanas (Vaisenhof) pralodė Dusetų Aukštadvario ponui Pliateriui; jie ir mokesnius tiem ponam mokėjo.

Šitie ponai tai skaitėsi neblogi, „ale va pa Untalietė“, tai bjaurus ponas Varaščina buvo, tai tas

medų žmogų nušovė:

žiemą liepė žmogui lipti medin ir kukuoti gegute. Tas ir užkukavo, tai ir nušovė... „Durnas“, sako, „nežino, kad žiemą gegutės nekukuoja!..“ Taip jis dažnai darydavo, bet reikėdavo įtropyti: žiemą varnų krankti...

Varaščina buvęs ciosoriaus krikštastunus, tai didelę valią turėjo. Kunigas be jo pamaldų negalėjo pradėti laikyti. Vieną kart per Kalėdas kunigas nesulaukęs ir pradėjęs, tai Varaščina bažnyčioj į jį šovęs. Tai tokia tvirta valdžia buvo!.. Aha!..

Vaitai — karaliukai

—Tada valščiuose buvo ne viršaičiai, o vaitai, — tęsė pasakojimą labai kalbus senukas. — Dusetose tada (prieš 80 m.) vaitu buvo Raguvos Urbonas. Jis jau 12-tus metus vaitu buvo ir laukė, kad jam duotų špagą ir kepurę, kaip išsistarnavusiam, jis apvogė magazina, kuris buvo Aukštadvarį; pasiėmė grūdų daug. Bendrai, tas vaitas buvo labai didelis ponas, didelę valią turėjo, didesnę negu patys ponai; labai savivaliovo. Ot, kai budavo vedasi svietas, tai jis reikalavo pas save...

pirmai nakčiai nuotaką,

—susikonfuzijęs ir aptilusiu balsu pratarė senukas. — Jis jau dirbo, ką norėjo. Jei vaiką prigryvendavo merginai, tai už-

Mrs. May Hanson ir jos 12 metų duktė June. Mrs. Hanson, iš Rockford, Ill., yra kaltinama suėginusi savo vyrą, apšaudydama jo drabužius ir automobilį gasolinu ir paskui padegdama, kai jis parvežė į jos namus savo dukterį June. Ji prie kaltės neprisipažysta, bet pripažysta, kad ji labai neapkentė savo buvusį vyrą.

statydavo žmones maitinti. Atsimenu, per Bilaišių kaimą ponedėl ėjo Palionija su vaiku. Nedėlią pabuva pas vieną, eina pas kitą su lopšiu. Reikėjo gerai, kaip poną užlaikyti, o jei ne — tai vaitas baisiai bausdavo. Tai buvo jo darbas...

—Bet žmonėms kantrybė truko, atsirado pranašesnių, pradėjo bruzdėti. Kai Urbonas apvogė magazina, tai žmonės nuvažiavo skystis Vilniaus generalgubernatoriui, tik nedavė žiavo, o vaitas išgandė ir pasodino Dusetų

kaladinėn turmon.

Ten žmones prikalldavo prie storių kaladžių, ar kojas į kalades įtvėrdavo, kad nepabėgtų. Turmon susodino tamstos švogerio A. Gudelio senelį Kazį, Lingį Zakarijų, Berniuną, Kazių iš Berniunų, Just Lingę iš Brogiškių ir Vainių iš Avižių. O tuo metu iš tos pat Raguvos, iš kur ir Urbonas, Lukošius pasiekė gubernatorių ir apskundė Urboną. Patikrino magazina, rado trukumą ir Urboną pavarė; vieton jo vaitu pastatė Bilaišių Vincą Brogą, prie kurio jau buvo

metiežius — 1863 m. sukilimas.

Šiapus šventosios (kairio pusėj), Bilaišiai jau buvo karaliaučyžnoj, kaznoj, iš po ponų paimti, o anoj pusėj šventosios, Mižiūskės, Bindzeliskės, žinkeliškės, Pilkenai, Striubiškės ir kiti kaimai dar ėjo baudžiavą.

—Sukilimas prasidėjo pavasarį. Jo vadu buvo Raguvos Lukošius, valstietis, garsus ir šaunus vyras, nuveikęs galimą viršaitį Urboną.

—Metiežiui prasidėjus, žmonės patys darėsi šautuvus, liejo kulkas ir apie šv. Jurgį išėjo į miškus.

—Ar tiesa, kad Dusetų dvaro ponas taipgi buvo sukilimo vadu?

—Ne. Dusetų Plioteriai — brolis su sesute — išėjo Lenigijon ir dvare liko tik senė

tai už tai, kad Taplovui išdavinėjo sukilėlius, pakorė ir suėgino.

Buvo taip:

Lukašiuną ir jo burio žmones kazokai jau gaudė. Taplovas jau žinojo, kad sukilėliai ruošiasi žydui keršyti, tai kasdien varydavo kaimus saugoti Geršelj. Vienąkart, kai Geršelj saugojo Antažiegės vyrą,

sukilėliai netikėtai užklupo

Kalbutiškes, Geršelj pakorė, o jo namus suėgino.

Taplovas pasiuto. Antažiegėskius vyrus užkapojo, o Liesj, mano dėdė, liepė sušaudyti. Jau duobę iškasė, prie jos pastatė sulpą, bet pradėjo žmogai su vaikais po kojom Taplovui pauzoti, tai dovanojo... Bet Geršelienei namai buvo pastatyti per vieną parą: dieną suvežė medžius, naktį sustatė, supukė pečių ir rytą įleido gyventi...

Sukilėliai pakorė Lašų poną, o kazokai nušovė ir arkliais užlygino duobę, kurion įkrito pašautas Ažubalių kavolis Duknauskas.

—Sukilimui tur but prijautė ir Dusetų kunigai. Pamenu, į Bilaišius atvažiuodavo kamedorius ir su jaunimu dainuodavo:

„Lietuva neprapuls niekados; Kol gyvi gyvensme, Kraujų lieme“...

Dusetų bažnyčioje Lukašiunas laikė mitingą,

sakė prakalbą, ragindamas žmones kovoti už laisvę, už teises, už žemę ir nepasiduot ruskiui. Sakė: „Mes neturim gailėtis kraujo, bet turime laimėti!“

Lukašiunas buvo vertas, pravornas ir padėjėju turėjo abeliškį Mackevičių. Bet mitingo metu Dusetų miestelį užklupo kazokai.

—Ai, ai! kiek tada žmonių sumušė, priplakė, sukapojo kazokai... Ką pasiviję plakė ir klausinėjo Lukašiuno, bet nepagavo. Visus Raguvos gyventojus, visas Lukašiuno gimes iš Kalbutiškių (šutus*) ir k. ištrėmė į Samaros guberniją, o į jų sodybas atvežė maskolius.

—Tai buvo česai!.. — liejo si kaip upelio srovė L. Lapienio prisiminimai.

Kazokų vadas

buvo Taplovas, baisiai žiaurus! Sukilėliai jų nesigailėjo, ale ir anys kotavojo žmones, Dieve, mylėk!..

—Lukašiunas, pamenu, su pulku metiežnykų atėjo pas Dusetų vaitą Brogą į Bilaišius. Tada šis leidė už vyro savo dukterį (vestuvėms reikėjo supilti grūdų, privežti sviesto ir k.). Lukašiunas, nenulipdamas nuo arklio, pakvietė Brogą laukan ir sako: „Tai tu taip žmones skriaudi, lupi po 5 rublius iš mano sukilėlių pagalvės mokesnių. Mes tave pamokysime, kaip skriausti valstietius ir tarnauti ponams!“

—Ir paėmė vadeles sode norėjo pakarti ant obelies šakos, bet atsispašė, nes prašė ir vaito nukriauštas žmogus.

O Kalbutiškių žydą Geršelj

*) P. Januškevičius nufilmavo vieną įdomiausią, K. Šurą, nukentėjusį žmonių. J. K.

didesniais langais, ir pradėjo svajoja ypatingu dvasios pakivisai kitaip gyventi. Žmonės susilaukė valnystės ir gavo žemės.

—Bet žinai tamsta, — nenustodamas kalba ir kalba mano intervjuojamasis simpatis kas senukas p. Lingė. — Nors sunku buvo gyventi, bet žmonės buvo kitoki, labai linksmi: darbus dirbdavo buriais, didelėmis sutartinėmis, visi drauge... Kiek ten budavo dainų, kiek juoko, klegesio!.. Nagi, žmonės neturėjo nei batų, nei krominių drabužių, dėvėjo trikyčius, o buvo linksmi... Skudučių ir giesmių garsai aidėjo per miškus, šventosios pašlastėmis; mergaitės buvo linksmos; kokių gražių giesmių jos mokėjo! Ne gi dabartinių...

Ir senukas prašvito praeties ugnimi; tartum nusikratė visą šimtmetį rūpesčių ir pasinėrė į džiaugsmo ir jaunatvės dienų laikmetį, kurį kiekvienas to amžiaus žmogus prisimena ir

Bilaišiai 1933. VII. 18 d.

HOLLAND-AMERICA LINE
STATENDAM
Rotterdam • Volendam
Veendam • New Amsterdam
yra populiarius laivai tarp rupestingų keleivių. Trumpas ir tiesus susisiekimas per Rotterdamą ar Boulogne-Sur-Mer į Lietuvą. Puikiai įrengimai ir pataravimas. Kas savaitę iš New Yorko.
VIDUTINĖS KAINOS
Informacija teikia lokaliai agentai ar
Holland-America Line
40 N. Dearborn St., Chicago

VICTORY TAVERN
Iškilmingas Atidarymas įvyksta
ŠEŠTADIENY, RUGPUIČIO 26, 1933
Prašome visus pažinties draugus ir drauges į mūsų iškilmingą atidarymą. Bus skanaus šalto alaus, užkandžių veltui ir prie geros muzikos šoksime iki vėlyvos nakties. Kviečia SAVININKAI
J. PAURAZAS IR J. WALENTON
4644 So. Western Ave.

ISIGYKITE PAKOL DAR TURIME
Dr. A. J. Karaliaus
PARAŠYTAS KNYGAS
Barbora Ubryka arba Klioštorius ir Jezuitai 75c
118 pusl.
Pasikalbėjimas Amerikono su Grinorium 20c
32 pusl.
Nuosavybės Išsivystymas 50c
170 pusl.
Kas yra Taip, O Kas ne taip? (vertimus) 75c
264 pusl.
Moralybės Išsivystymas 50c
120 pusl.
Pačiavimas pas įvairias Tautas, 89 pusl. 50c
Namų Daktaras (paskutinė knyga, kurią suspėjo parašyti. 174 pusl. (su viršelais) \$2.00
Turime ir kitokių knygų dideliame pasirinkime. Rašykite klausdami katalogo.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Ill.

Rusiška ir Turkiška Pirtis
DOUGLAS BATHS
3514-16 W. ROOSEVELT ROAD
arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902
Vanos, lietaus ir druskos vanos.
swimming pool.
Rusiška ir turkiška pirtis moterims
sėdomis iki 7 v. v.

Daktaras **WISSIG,**
Kapitonas **Specialistas II**
Pasauliniame kate **Rusijos**
GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 28 METUS
NEŽIURINT KAIK UŽSISENĖJUSIUS IR NEISGYDOMOS JOS YRA
Specialistai gydo ligų pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalioja jus išgyti, ateikite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandų vakare. Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kampa Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

THE GEEVUM GIRLS

*) Iš jų poetas-dainius kun. Vienažindys.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 S. Halsted Street
Telephone Canal 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:

\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
5c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius, leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c

Suvienuose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:

Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsienioje (Atpaiginta)

Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Orderiu kartu su užsakymu.

GANDHI PERGALETOJAS

„Sventasis“ Indijos žmogus, Gandhi, vėl paklūpė galingąją Anglijos valdžią. Ji besąlygiai paleido jį iš kalėjimo, kuomet jisai parodė užsispyrimą numarinti save badu.

Britų teismas buvo pasmerkęs Mahatmą Gandhi metams kalėjimo, kuomet jisai pradėjo naują civilinio pasipriešinimo kampaniją. Kartu su juo, gavo po pusę metų kalėjimo jo žmona ir viena jo pasekėja, Miss Madeleine Slade.

Paimtas į kalėjimą, Gandhi tuojaus paskelbė bado streiką, ir po šešių dienų jo sveikata taip susilpnėjo, kad valdžia turėjo gabenti jį į ligoninę, idant jisai kalėjime nenumirtų. Bet ir ligoninėje budamas, jisai vis tiek atsisakė bado streiką nutraukti. Galų gale, valdžia pasidavė.

Anglijos valdžia žino, kad jeigu Gandhi būtų miręs, kovodamas už Indijos žmonių teises, tai Indijoje būtų prasidėjusi revoliucija.

Kolkas Anglijos valdžioje vadovauja ta srovė, kuri vengia pilietinio karo Indijoje. Bet jeigu tenai paimtų viršų kraštutiniai atžagareiviai, tai Anglija pavartotų smurtą prieš Gandhi ir jo pasekėjus, ir Indija susilauktų to, ką prieš keliolika metų pergyveno Airija.

VAIKAI TURI IŠDAVINĖTI TĖVUS

Sovietų valdžia suorganizavo būrius vaikų, kad jie padėtų jai gaudyti ukininkus, kurie „vagia“ varpas ir grūdus, valant nuo laukų javus.

Šis naujas Stalino diktatūros žygis labai įdomioje šviesoje parodo dabartinę padėtį bolševikijoje. Kitose šalyse piktadarijai vagia pinigų, automobilius ir deimantus. O Rusijoje vagiama dar tebevalomų javų grūdai ir varpos!

Ir kas tie vagys? Ukininkai, kurie savo darbu laukus apdirbo ir javus užaugino!

Kitąsyk Rusija ne tik pavalydindavo savo žmones, bet aprupindavo duona daugumą Europos. Dabar Rusijos valstiečiai yra priversti vogti grūdus, kad turėtų ką valgyti. Visa, ką valstietis užaugina, priklauso valdžiai.

Bet ukininkų Rusijoje daug. Stalinas neturi pakankamai policininkų ir žvalgybininkų visus juos nuo „vogimo“ sulaikyti. Todėl jisai sumobilizavo į talką policijai darbininkų ir ukininkų vaikus.

„Šnipinėkite, vaikučiai, dėl socializmo labo“, sako jiems pasaulio proletariato vadas. „Kuris parodys daugiau žvalgybiškų gabumų, tas gaus pagyrimą kom-solų spaudoje arba dovaną!“

Ir vaikučiai stengiasi pasižymėti. Sovietų laikraščiai rašo, kad vienas 9 metų vaikišias, Miša Sorokin, atliko tikrą didvyrio darbą: jisai susekė savo tėvą be vagiant grūdus ir pranešė policijai! Senį Sorokiną komunistų policija, žinoma, suareštavo ir patupdė į belangę; o jaunamjam Sorokinui valdžia padovanojo naujai išleistą Lenino raštų rinkinį.

Tas devynerių metų vilkiukas dabar yra statomas už pavyzdį priaugnčiai sovietų Rusijos kartai.

Vaikams, kurie išdavinė savo kaimynus, gimines ir tėvus, Stalinas žada padovanoti po eilę naujų rubų. Tai „klasių kova“, pagal Leniną ir Staliną!

Apžvalga

JUODVARNIŲ KRANKIMAS

Amerikos kapitalistinės spaudos korespondentai atsijuntė iš Paryžiaus keletą telegramų apie socialistų Internacinalo „križį“, pasinaudodami ta proga, kad Paryžiuje dabar eina nepaprastas Internacinalo kongresas. Tose telegramose nepa-duodama beveik jokių faktinių žinių, o tik daroma komentari ai apie socialdemokratų partijos žlugimą „Markso tėvynėje“ (Vokietijoje), apie Francis-jos socialistų „skilimą“ (kur da-

jokio skilimo nėra) ir bendrai apie socialistų nepasisekimus po pasaulio karo.

Tuos nepalankius kapitalistų korespondentų rašymus godžiai kartoją, dar su „padaidlinimais“, komunistų, klerikalių ir kitų atžagareivių laikraščiai. Chicagojos Marijonų organas, pav. skelbia, kad tarptautinė socialistų „menševikų“ (?) organizacija „baigia gyventi tati (?)“ paskirtą amžių.

Bet jie per anksti džiaugiasi. Visų pirma, kaip nurodėme, auksčiaus, Francisjos socialistai nėra suskilę. Nuomonių skirtumai, kurie pasireiškė partijos žlugimą „Markso tėvynėje“ (Vokietijoje), apie Francis-jos socialistų „skilimą“ (kur da-

reikia remti radikalų valdžią, o kita dalis mano, kad nereikia. Šituo klausimu ginčai tarpe Francisjos socialistų jau eina kelintai metai, bet jie iki šiol neskilo ir, reikia tikėtis, neskilis.

Kai dėl social-demokratų pralaimėjimo Vokietijoje, tai taitai nėra pirmas atsitikimas „Markso tėvynėje“. Pirmiausia, dar Marksui būnant jaunam, 1848 metais kilusi revoliucija buvo nugalėta; Marksas ir jo draugai tuomet buvo suminti ir patraukti tieson; vieni jų buvo ištremti iš Vokietijos, kiti buvo sukišti į kalėjimą. Bet praėjo keliolika metų, ir socialistinis judėjimas Vokietijoje atgijo. Po to, kai Francisja 1870 m. pralaimėjo karą su Prusais, darbininkų judėjimo centras persikėlė iš Francisjos į Vokietiją. Socialistų įtaka, po Ferdinando Lassal'io vadovybės, pasidarė taip stipri Vokietijos darbininkų masėse, kad „geležinis kancleris“ Bismarckas, norėdamas darbininkams prisigerinti, suteikė visuotiną balsavimą.

Kaip Bismarckas „palaidojo socializmą“

Tačiau socialistų augimas, laikui bėgant, Bismarcką nu-gąsdino, ir jisai 1878 metais išleido eilę įstatymų prieš socialistus: socialdemokratų partija ir kitos jų organizacijos buvo paskelbtos nelegalios, jų spauda buvo uždrausta, jų vadai buvo areštuojami ir baudi-ami kalėjimu bei ištėrimu.

Atrodė, kad socializmas Vokietijoje yra galutinai sutriuškintas ir palaidotas. Bet metai po metų socialistai vėl ėmė atsigausti. Jų užsienioje (pradžioje, Zueriche, paskui Londone) leidžiami laikraščiai vis dides-niam skaičiui buvo paskleidžiami darbininkų miniose; socialistų balsai rinkimuose į reichstagą augo. Praėjus ke-liems metams, kada praktika parodė, kad socialistų judėjimas yra neišnaikinas, kanclerio Bismarcko autoritetas nusmuko, ir jisai turėjo pasitraukti iš valdžios. Įstatymai prieš socialistus buvo atšaukti.

Apie tą laiką susidarė Ant-ras Internacinalas (1889 m.), ir Vokietijos socialdemokratai, kaip stipriausia pasaulyje socialistų organizacija, pasidarė jo vadai. Vokietijos socializmas vadovavo Internacinalui iki pasaulio karo. Karas tai jo vadovybei sudavė smu-gi. Viena, dėl politikos klausimo karo metu Vokietijos darbininkai suskilo. Antra, Vokietijai pralaimėjus karą, ji buvo išmesta iš pirmiečių valstybių tarpo.

Taip, kaip po pralaimėjimo karo su Prusais nusmuko Francisja ir, to pasėkoje, sumažėjo jos darbininkų judėjimo reikšmė, taip kad socializmo centras, po 1870 metų, iš Francisjos perėjo Vokietijon; taip ir dabar, Vokietijai pralaimėjus grumtynes su Santarvės valstybėmis, netekus jai savo kolonijų ir daugelio kitų žemių, susilpnėjus jai ekonomiškai ir įgrimzdus į skolas, nusmuko Vokietijos įtaka Europoje ir kartu neteko pajėgos jos darbininkų judėjimas.

Šita padėtis pirmaisiais po karo metais nebuvo pastebima, kadangi Vokietijoje įvyko revoliucija prieš monarchiją ir socialdemokratams teko vadovauti steigiant respubliką. Kurį laiką atrodė, kad Vokietijos darbininkai įgis kontrolę respublikoje ir Vokietija pasidarys socializmo tvirtove. Bet darbininkų suskilimas į socialdemokratų ir komunistus ir kova tarpe šių dviejų partijų pakir-to jiems jėgas. Karo reparacijų našta, Ruhr'o okupacija, valiutos infliacija ir pramonės krizis nedavė Vokietijai atstoti ant kojų. Galų gale, ne-atsilaikė ir respublika.

Todėl „Markso tėvynėje“ so-

cializmas tapo vėl parbloktas.

Socializmas šiandien stipresnis pasaulyje, negu prieš karą

Bet yra naivu tikėti, kad dėl socialdemokratų nepasisekimo Vokietijoje gali pražūti socialistinis judėjimas visame pasaulyje.

Kada 70-ty metų pabaigoje Bismarckas uždėjo savo sunkią letenį ant Vokietijos socialistų, tai jisai sunaikino kuone vienintelę pasaulyje masinę socialistinę organizaciją. Kitose šalyse masinių socialistinių partijų tuomet dar nebuvo. Vietoje partijų, gyvavo vienu kitur tik mažos slaptos socialistų grupės. Pirmamjam Internacinalui sugriuvus, jo pakrikusio-se sekcijoje daugiau įtakos turėjo bakunistai (anarchistai), negu socialistai.

Šiandien visai kas kita. Visose demokratinėse Europos šalyse socialistai turi galimas politines partijas. Dviejose šalyse (Švedijoje ir Danijoje) valdžia yra socialistų rankose. Keliose kitose šalyse (Ispanijoje, Čekoslovakijoje, Francijoje) valdžios negalėtų išsilaikyti be socialistų paramos. Šitokiose aplinkybėse pranašauti „galą socializmui“ gali tik žibiai, kurie nemato, kas dedasi pasaulyje.

Tiesa, socialistinis judėjimas po pasaulio karo susilaukė daug sunkių smugių. Stambiausi jo pralaimėjimai buvo Rusijoje, Italijoje ir Vokietijoje. Bet ar tik socialistai tose šalyse buvo sumušti? Tenai pralaimėjo ir kitos partijos — liberalai, liaudininkai, katalikai ir t. t. Tenai neatsilaikė ne pati demokratija. Tačiau ar dėlto, kad demokratija susmuko Rusijoje, Italijoje ir Vokietijoje, tai ji nebeturi ateities nė Anglijoje, Amerikoje, Francijoje, Belgijoje ir arba Skandinavijos šalyse?

Demokratija pralaimėjo ekonomiškai nusigyvenusiose šalyse. Demokratija yra stipri turtingose ir ekonomiškai pažangiose šalyse. Reikia manyti, kad šios pastarosios šalys, o ne finansiniai ir ekonominiai bankrotai, parodys kelią žmonijai į geresnę ateitį.

Kai kurios šalyse, kur po karo socialistai buvo sumušti, pastaruoju metu jie vėl atsigauna, pav. Suomijoje. Kitur socialistų judėjimas buvo sugriovė bolševikai (Francijoje ir Norvegijoje), bet dabar socialistų organizacija tenai yra stipresnė, negu buvo kada nors, o bolševikai baigia krikiti.

Tarptautinė socialistų organizacija

Prie užbaigos tenka tarti keletą žodžių apie tarptautinę socialistų organizaciją — Internacinalą. Pirmąjį Internacinalą, kurį buvo įsteigęs Karolis Marksas (1864 m.), parbloškė Francuzų-Prusų karas ir nelaimingas Paryžiaus Komunos sukilimas (1871 m.). Jį pribaigė ir galutinai pakrikdė rusų Mykolo Bakunino anarchistiška frakcija, kuri pirmiausia išsiskyrė skilimą Internacinalo, o paskui užvaldė daugumą jo skyrių įvairiose jo šalyse. Bakunistai (anarchistai) tuomet pasirodė esą stipresni už marksistus (socialistus) Pirmamjame Internacinalo.

Antrąjį Internacinalą, kuris buvo įsteigtas 1889 m. ir per keletą metų buvo vedamas Markso draugo, Fr. Engelso, parbloškė Pasaullio karas. Jį paskui šoko pribaigti, kaip ir Pirmąjį Internacinalą, taip pat rusai — Lenino vadovaujami bolševikai. Bet jie savo tikslą pasiekė tik dalinai. Jie įsteigė „trečiąjį Internacinalą“, skeldami tarptautinei socialistų organizacijai „mirtį“. Tačiau jiems pasisekė pritraukti prie savo „trečiojo internacinalo“ tik darbininkų judėjimo atskalas Vakarų Europos šalyse. Leninas, beje, buvo laikinai pasigavęs į savo tinklą visą Itali-

jos socialistų partiją, bet ji greitai suskilo ir paskui, neilgai trukus, atėjo Mussolini.

Leninui buvo pavykę taip pat užkariauti visą Norvegijos Darbo Partiją, bet ji už keleto metų atsimitė nuo Maskvos ir sugrįžo prie socialistų. Kitur bolševikai laikinai buvo pasigavę didesnes ar mažesnes socialistų partijų atskalas, bet, išimant Vokietiją, jos visur laikui bėgant ėjo vis silpnyn. Šiandien Komintern'o sekcijos už Rusijos sienų turi labai nedaug reikšmės.

Bolševizmas neįveikė socializmo

Susipratusių darbininkų masės Vakarų Europoje pasiliko ištikimos socializmo principams. Socialistų partijos, netekusios vilties po pasaulio karo umai atsteigti vienybę darbininkų judėjime, nutarė palikti bolševikus ir jų simpatizatorius „kominterne“, ir iš buvusių Antrojo Internacinalo skyrių, kuriuos apgriovė karas ir bolševizmas, sudarė naują tarptautinę organizaciją — Socialistinį Darbininkų Internacinalą. Ši organizacija dabar laiko savo kongresą Paryžiuje.

Nežiūrint nuostolių, kuriuos šiai organizacijai teko panešti per 10 savo gyvavimo metų, šiandien vis tik yra aišku, kad pasaulio darbininkų judėjime ji konkurento neturi. Bolševikų kominternas Socialistiniam Darbininkų Internacinalui nebėra pavojingas. Maskvos Internacinalas yra grynai Rusijos valdžios padaras. Kol bolševikai sėdi valdžioje ir savo komintern'o sekcijas finansuoja, tai jos gyvos. Jeigu rytoj bolševikai būtų nuversti, tai poryt kominternas subyrėtų į smulkius trupinius ir išnyktų.

O socialistų internacinalas yra visai nepriklausoma organizacija. Ta arba kita socialistų partija gali būti valdžioje arba iš valdžios pasitraukti, bet i Socialistinį Darbininkų Internacinalą tati beveik jokios įtakos nedaro. Net ir pražudęs keletą stambių savo skyrių, jisai vistiek šiandien yra stipresnis, negu kada nors buvo Ant-rasis Internacinalas.

Taigi praėjus rodą, kad tarptautinis socializmo judėjimas yra nesunaikinas. Jisai gali pralaimėti tam tikras pozicijas kovoje su savo priešais iš kairės ir dešinės, bet po to nepasisekimų jisai paskui vėl ats-

SVEIKATOS SKYRIUS

Ši Skyrių Tvarko ir Prižiuri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIA

STAIGUS SAULĖS UŽGAVIMAS

Rašo Dr. P. Z. Zalatoris, gydytojas ir chirurgas, Chicago, Ill.

Vasarai atėjus, oras sušyla ir kartais net virš šimto laipsnių pasiekia. Dažnai pasitaiko žmonėms būti lauke, ant sėklės. O gerai įsikaitinus galima gauti net saulės užgavimą, ypačiai tokiems, kurie yra silpnos sveikatos.

Staigus saulės užgavimas yra kenksmingas, kartais net žmogaus gyvybei pavojingas. Kada žmogus, įkaitintas saulės, pasit-daro silpnas bei pradeda jausti galvos skaudėjimą, tokiame atsitikime visuomet privalo kuo greičiausia eiti į vėsią vietą ir pasilsėti. Be to, patartina išmerkti rankas iki alkūnių šaltame vandeny arba laikyti jas iki alkūnių po bėgančiu šaltu vandeniu.

Saulės užgavimas ne į visus vienodai veikia. Yra žinoma, kad sveikats žmogus, nenutukęs ir nevarojantis svaiginančių gėrimų gali būti daug ilgiau saulės spinduliuose be pavojaus. Žmonėms, kurie vartoja per daug svaiginančiųjų gėrimų, kurie riebius, mėgsta persivalgyti, mažai miega, tinkamai nepasisi, yra rimto pavojaus kiek ilgiau orė ant saulės būti.

Kad apsaugoti nuo staigaus saulės užgavimo, pirmiausia reikia nevaruoti svaiginamųjų gėrimų, gerai išsimiegoti, visuomet tinkamą maistą valgyti, niekuomet nepersivalgyti, nebūti ilgai ant saulės ir per daug neskubinti dirbti, ypatingai sunkų darbą. Be to, visuomet reikia prižiūrėti vidurius, kad jie dirbtų lengvai ir liuosai.

Kada šiltą dieną priseina sunkiai dirbti ir daug išsipaikauti, tada reikia įdėti truputį druskos į stiklą vandens ir gerti. Nes didelis prakaitavimas išsemia daug druskos iš kuno, kas labai nusilpnina žmogų ir kartais net apalpina. Yra žinoma, kad plieno darbininkai ir

griebia ir pasidaro stipresnis, negu kad buvo prieš tai.

pečkuriai dažnai turi mešlunginius traukimus, nes jie daugiausia išsipaikautuoja.

Valgis būtina turi būti tinkamas vasarai. Valgius gamin-ti daugiausia reikia lengvus, be riebalų ir ne iš mėsos. Vaisiai ir daržovės yra geras ir tinkamas maistas vasaros laiku. Riebumai, mėsa ir kiaušiniai per greitai įkaitina kūną. Per daug saldus maistas taip pat nėra pagaidaujamas, nes jis irgi greitai sukelia šilumą kūne. Visuomet reikia valgyti lengvai ir mažai.

Drabužiai vasarą turi būti lengvi, ploni ir drobiniai, nes tik tokie duoda progos greitai kūnui atvėsti ir prakaitui išgaruoti. Drabužiai visuomet turi būti liūsti, neturi veržti arba spausti kumo dalių. Ankšti drabužiai neleidžia išsipaikauti, o karštam ore prakaito išgaravimas ir atvėsimas yra svarbus.

Apsireiškimai arba simptomai, staigaus saulės užgavimo yra maždaug tokie: kuomet saulės karščiai pradeda veikti, tuomet žmogus pasijunta silpnas ir vis eina silpnyn, galva sukasi ir skauda. Noras vemti, kartais ir vemti. Temperatura — karštis kyla. Širdies mušimas didėja ir tolyn smarkiau muša. Oda tampa labai sausa ir pabalia. Žmogus pradeda alpti ir ant galo visai apalpsta. Yra net ir tokių atsitikimų, kur žmogus ant karto krinta ir greitai miršta.

Kuomet žmogus pajunta vienu iš ukščiaur minėtų simptomų, arba pajaučia kad eina blogyn, tai jis pats, jeigu dar gali, turi eiti į pavėsį, arba jeigu pats jau nebegali, tai kas kitas turi kuo greičiausiai jį nešti vidun į šaltą kambarį. Tuomet reikia visus drabužius paliuosuoti, šaltu vandeniu trinti ir ledų prie jo galvos dėti, o jei karštis greitai, aukštai kyla, tai visą jo kūną ledais apdėti. Toliau, reikia žiūrėti kaip ligonis elgiasi. Jei jo širdis nusilpsta, tai reikia jam duoti stimuliuojančių vaistų arba net ir kavos. O jei tas negelbsti, tai tuojau šaukti daktarą bei vežti į ligoninę.

KAS LAIMES?

CHICAGOS ZINIOS

MUSŲ MOKYKLOS

Profesorius Paul H. Douglas iš Chicago universiteto sako, jog mokyklų taryba tiki, kad žmonėms gali nusišios protestuoti ir tada jai bus galima lengvai praversti savo pragaištingą planą, — planą, kuris pakrikdys Chicago mokyklas ir atneš neįmanomą žalą jaunajai kartai. Reikia manyti, kad žmonės nepaliaus protestuoti ir užkirs kelią politikieriams griauti mokyklas. Mokyklų tarybos pasimėjimas yra tikrai nesąmoningas. Tada kiekvienas supras iš Strayer raporto.

Senoji mokyklų taryba išleido \$100,000 tam raportui. Žymiausi šios šalies švietėjai, kuriems vadovavo konservatyviškas George D. Strayer, per ilgą laiką tyrinėjo Chicago mokyklas ir patiekė savo rekomendacijas. Tie švietėjai nurodė, kaip mokyklų taryba gali sutaupyti per metus \$14,400,000 visai neturpindama mokslo metų. O jeigu mokslo metai būtų sutrumpinti vienu mėnesiu, tai per metus dar būtų sutaupyta \$4,000,000.

Bet nežiurint to, kad mokyklų taryba išleido to raportu prirėgimui net \$100,000, vienok ji su rekomendacijomis žymiausių Amerikos švietėjų visai nesiskaito. Ne tik nesiskaito, bet elgiasi kaip tik priešingai.

Paziūrėjime, kas Strayer'o raporte buvo rekomenduojama:

1. Išlaidų sumažinimas vyriausiai turi paliesti mokyklų operavimą ir administracijos aparatą. Išlaidos, kurios yra skiriamos tiesioginiams švietimo reikalingams, turi būti mažinamos tik tame atveju, jeigu nebėra kitokios išeities.

2. Priversti mokyklų inžinierius ir kitus darbininkus, kurie prižiūri trobesius, kad jie daugiau darbo padarytų.

3. Aukštesnėse mokyklose nedidinti klases. Vadinas, kiekvienoje klasėje mokinių skaičius privalo pasilikti toks pat, kaip ir pirma.

4. Vaikų daržėlius (kindergarten) ir sveikatos patarnavimą palikti.

5. Crane kolegijoje mokslas turi būti praplatintas.

Tokius tai pasiūlymus padarė ekspertai. Bet dabartinė mokyklų taryba j tai jokio dėmesio neatkreipė ir pasielgė sekamai:

1. Mokyklų operavimo ir administratyvių išlaidų beveik visai nesumažino. Tačiau žymiai tapo apkarpytos išlai-

Viršų kairėj Akron, Ohio, advokatas Mark H. Shank, kuris prisipažino nenuodijęs Alvin Colley, jo žmoną (apačioj kairėj) ir du jų vaikus. Dešinėj — Clyde Colley, vienatinis visos šeimynos išlikęs vaikas. Jis ir pagelbėjo išaiškinti žmogžudystę. Pasirodė, kad Shank buvo pasamdęs Colley išvogti iš prokuroro ofiso niekurius dokumentus. Bijodamasis, kad Colley jo neišduotų jis nenuodijo visą šeimyną.

dos, kurios yra skiriamos tiesioginiams švietimo reikalingams.

2. Kiekvienam principalui pavesta tvarkyti dvi mokyklas.

3. Aukštesnių mokyklų klases mokinių skaičius bus 40 ar net 50 nuošimčių didesnis, negu ligi šiol.

4. Panaikino vaikų daržėlius, sveikatos prižiūrėjimą ir ekspertų patarnavimą.

5. Nutarė visiškai uždaryti Crane kolegiją.

Didesnės ironijos nei nereikia. Mokyklų taryba pasisamėdė žymius švietėjus, kad surastų tinkamiausius būdus, kaip tvarkyti mokyklas, išleisti kiek galima mažiau pinigų. Bet kai švietėjų raportas buvo prirėgtas ir rekomendacijos patiktos, tai mokyklų taryba jokio dėmesio neatkreipė.

Ar tai nekeista? Kiekvienas protaujantis pilietis nori ir turi teisę žinoti, kodėl mokyklų taryba nesumažino išlaidų raporte nurodytose srityse? Kodėl, sakysime, mokyklų trobesių operavimas kainuos tiek pat, o gal ir daugiau, kaip ir pirma?

Gal toje srityje nieko nebūvo galima padaryti? Visai kita rodo šalti faktai. Pavyzdžiui, yra gerai žinoma, kad New Yorko mokyklų operavimui išleidžiama du ir net tris kartus mažiau, negu Chicago.

Akivaizdžios viso to, piliečiai privalo dar labiau protestuoti ir reikalauti iš mokyklų

tarybos paaiškinimo, kodėl ji neprieimė Strayero rekomendacijų, kurios nurodė, kaip sutaupyti net \$14,400,000?

Didžiulė minia vakar palaidojo nužudytą Juozapą Mažutį

Išsėis Šv. Kazimiero kapinėse; jo mirties kaltininkas J. Leimontas laukia koronerio tyrinėjimo. Vakare didelė Cicerio lietuvių minia palaidojo šv. Kazimiero kapinėse Juozapą Mažutį, kuris perėjo savaitės pabaigoje žuvo ginče su tulu J. Leimontu, jaunu tos apeliokės lietuviu. —F. Bulaw.

Tragedija, apie kurią jau buvo rašyta "Naujienose" supurtė visą apeliokę šurpū. Abudu ginčo dalyviai, ir vėlonis, ir dabar suimtas Leimontas — jauni čia gimę lietuviai. Vėlonis buvo ramaus budo, simpatingas vyrukas, kuris savo darbu užlaikė motiną, dvi seseris ir brolių. Gyveno pas švogerį, Semašką, kuris užlaikė alinę, adresu, 1442 South 49 ct.

Motina, seserys labai liudi netekę savo duondavio, plati visuomenė tuo nuotykiu taipgi labai susidomėjo ir nekantriai laukia koronerio nuosprendžio.

kuris išsivystys iš tyrinėjimo, įvykstančio rugp. 29.

Procedūra greičiau ar vėliau pasieks teismo rankas ir spėliojama, kad Leimontui grės nemaža bausmė — jeigu jis bus rastas kaltas.

J. Leimonto tėvai taipgi yra neturtingi ir jie savo sumaus nepajėgs tinkamai apginti, nebent draugai ateis jiems į pagalbą.

Vėlonis J. Mažutis priklausė prie Raudonos Rožės klubo, kuris ryšys su jo mirtimi, sekandienį suaukė specialį susirinkimą. Išrinko šešius grabnešius ir nupirko vainiką už \$20. Pui-ku priklausyti prie tokios organizacijos, kuri rūpinasi savo nariais. Visi jaunuoliai turėtų tapti Raudonos Rožės Klubu nariais. —"N." Rašėjas.

Ivyko šokių vakaras P. Skurkio namuose

Praeitą šeštadienį Petro Skurkio namuose, 4134 N. Menard Ave., kur gyvena dvi sesutės A. J. Julevičiūtės buvo surengę šokių vakarą, arba kitaip sakant "party". Na, kaip mes nevadinsim, bet pas juos susi-

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Optometrical Akių Specialistas. Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių kairių, atsisakymo trumparegystę ir toliaregystę. Pritaiko teisingai akinius. Viliu-tyse atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausią klaidą. Speciali arda atkreipiam į mokyklos vaikus. Kreivios akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėliomis pagal sutartį. Akių kainos per pusę pigiaus, kaip buvo pirmiau.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampus Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

Lietuvės Aukštes

Mrs. ANELIA K. JARUSH
Physical Therapy & Midwife
6109 South Albany Avenue
Phone Hemlock 9252

Patarnauja prie gimdymo namuose ar ligoninėse, duoda massage, electric treatment ir magnetic blankets ir t. t. Moterims ir merginoms patarnauja dovanai.

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TĖVAS

GRABORIAI

Nežiurint kur gyvenimi mūsų patarnavimas prieinamas už NAUJA MAŽESNĖ KAINA
LAVONA PERKELIAM DYKAI
30 Metų Skirtingo Patarnavimo
Pašaukite REPUBLIC 8340 dėl eksperto patarnavimo ir žemesnės kainos. Vieno vietoj

5340 South Kedzie Avenue

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA ISTAIGA CHICAGOJE

J. F. EUDEIKIO graborių istaiga yra seniausia, turi daugiausia šermeny, todėl gali pigiau patarnauti.

J. F. EUDEIKIS yra vienatinis lietuvių graborius, kuris turi įrengs grabių dirbtuvę.

Pulkiausios, moderniškai įrengtos trys koplyčios su vargonais DYKAI dėl šermeny.

Nuliudimo valandoje, pašaukite šią istaigą.

J. F. EUDEIKIS

LIETUVIŲ GRABORIUS

DIDYSIS OFISAS

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Telefonai YARDS 1741—1742 CHICAGO, ILL.

rinko ne tik iš Chicago, bet ir Rockfordo jaunuoliai, kurie praleido tą vakarą gana smagiai.

Jeigu p.p. Skurkiai ir tos dvi panelės gali suteikt tiek smagumo jaunuoliams, tai kodėl ir daugiau panašių vakarėlių nerengt?—F. Bulaw.

Iš Garfield Park Vyrų ir Moterų Pašalpinio Klubo

Rugp. 13 d., įvyko Garfield Parko Vyrų ir Moterų Pašalpinio klubo susirinkimas, kurį vedė vice-pirmininkė p. Kazimienė. Paaikėjo, kad įstojo vienas naujas narys, kad trys serga ir nutarta jiems išmokėti pašalpas, ir kad narys Bernotas yra miręs.

Rugp. 6 d., įvyko klubo pik-

HAYES DENTAL OFFICE

Val.—8:30 A. M. iki 8:30 P. M.
—Nedėlioj 9—1
Tel. HARRISON 0751
PASTOVIAI ŽEMOS KAINOS
326 S. STATE ST.
2nd Floor Across from Davis Store
State St. Next Door to Rialto Theater

Graboriai

Tel. Victory 4088
Dieninis ir Naktinis Patarnavimas
Pilnai užbaigtas Palaidojimas taip žemai kaip \$75.00

Pavliavičia Undertaking Company

Inkorporuota
HENRY W. BECKER
(Balsamuotojas su Laisniu)
3238 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mazeika

Graborius ir Balsamuotojas
Moderniška Koplyčia Dovanai
Tuzi automobilis visokiems reikalingams. Kaina prieinama.
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS

Inkorporuota
LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaidoja už \$25.00 ir augščiau
Moderniška koplyčia dykai.
668 W. 18th St. Tel. Canal 6174
CHICAGO, ILL.

SIMON M. SKUDAS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnavimas geras ir nebrangus.
718 W. 18th St.
Tel. Monroe 3377

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS
Mūsų Patarnavimas laidotuvių ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

Tel. Lafayette 3572
J. Lilevičius
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauja Chicagoje ir apeliokėje.
Didelė ir graži koplyčia dykai.
4092 ARCHER AVE.

I. J. ZOLP

GRABORIUS
1646 West 46th St.
Tel. Boulevard 5203 ir 8413
1327 So. 49th Ct.
Tel. Cicero 3724. Koplyčia dykai

Echavich ir Sunus

LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvių knopigijais. Reikale, medžiame, atitaukti: o mūsų darbu busite užganidinti.
Tel. Canal 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS:
1439 S. 49 Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

J. J. BAGDONAS

Lietuvių Graborius
(Lindnoj Valandoj Pašaukite Mane)
2506 West 63rd St.
Tel. REPUBLIC 3100

Tel. Cicero 2109 ir 859 J

Antanas Petkus

Graborius
KOPLYČIA DYKAI
4830 West 15th St.
CICERO, ILL.

nikas Grybo daržė, kuris davė \$85 pelno, kaip pranešė rengimo komisijos nariai Zaluba ir Struzas. Vilimaitis, trečias komisijos narys, susirinkime neatsilankė. \$26 buvo priduoti iš pikniko.

Minėto klubo sekantis susirinkimas įvyks rugs. 10 d., 1 val. pp. Lawler Hall, 3929 West Madison street.—Klubo narys.

PROBAK

suteikia
barzdasuktyklos
komfortą
skutimos
namie
(PROBAK BLADE)

Lietuviai Doktorai

Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

DR. C. K. KLIAUGA

Dentistas
Valandos nuo 9—9
2420 W. Marquette Rd.
arti Western Avenue
Phone HEMLOCK 7828

A. L. Davidonis, M.D.

4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai rytė;
nuo 6 iki 8 valandai vakare.
apart šventadienio ir ketvirtadienio.

DR. C. Z. VEZELIS

Dentistas

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Sesedoj pagal sutartį.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVENUE
Telefonas Virginia 0036

DR. A. L. YUSKA

2422 W. Marquette Rd.
kampus 67th ir Artesian Ave.
Telefonas Grovehill 1595
Valandos nuo 9 iki 11 ryto, nuo 2-4
ir 7-9 po pietų, sėdėmis po pietų ir
nedėliomis pagal susitarimą.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Daktaras V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo savo ofise patinusias, išpurusias blaudų gyslas
Valandos nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12.
3343 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1401

Dr. Strikol'is

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas: 4645 S. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal sutarimą
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1—3 ir 7—8
Sėdėmis ir nedėliomis pagal sutartį
Rezidencija: 6631 So. California Ave.
Telefonas Republic 7868

Lietuviai Doktorai

A. MONTVID, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 W. Madison St.
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

DR. C. KASPUTIS

DENTISTAS
Grižo iš Europos ir vėl praktikuoja senoj vietoj.
VALANDOS: 10-12 A. M. 2-6 P. M.
7-9 P. M. Sekmdieniais ir ketvirtadieniais pagal susitarimą.
3335 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 9199

DR. NAIKELIS

756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted St.)
Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9
Nedėliomis pagal sutartį.

Lietuviai Doktorai

DR. MARGERIO

PRANEŠIMAS
Persikėliai į edvėnė ir patogesnė vietą
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakare
Šventadieniais nuo 10 iki 12
Phone Boulevard 4843

Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rez. Tel. Victory 2343

DR. BERTASH

756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted St.)
Ofiso valandos: nuo 1-3, nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso tel. Lafayette 7031

Dr. V. E. Siedlinskis

DENTISTAS

4143 Archer Avenue

A. K. Rutkauskas, M.D.

4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

Ivairūs Gydytojai

DR. W. F. KALISZ

1145 Milwaukee Avenue
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Sesdos vakare uždaryta
Nedėlioj pagal sutartį.

DR. HERZMAN

— IŠ RUSIJOS —

Gerai lietuviams žinomas per 35 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10—12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai:
Hyde Park 6755 ar Central 7464

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 20 metų
OFISAS

4729 South Ashland Ave., 2 luba
CHICAGO, ILL.

SPECIALISTAS DŽIOVOS

Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena

Phone Midway 2880

Dr. MAURICE KAHN

Telefonas Yards 0994

4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:

Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų
7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone Plaza 3200

DR. A. A. ROTH

Rusų Gydytojas Chirurgas

Specialistas odos ligų ir veneriškų ligų

Ofisas 3102 So. Halsted St.

Kampus 31st Street

Val.: 10—11 v. ryto, 2—4, 7—9 v. v.

Nedėliomis ir šventadieniais 10—12.

Advokatai

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

MIESTO OFISAS:

127 N. Dearborn St., Rooms 1431-1434

Telefonai Central 4410-4411

Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų

Gyvenimo vieta

3323 South Halsted Street

Tel. Boulevard 1310

Tarp Chicago Lietuvių

Organizuos veikėjus Juozo Babravičiaus koncerto surengimui

Kviečia darbuotojus į susirinkimą penktadienį, Universal klube planų apdirbimui

Ryšų su dainininko Juozo Babravičiaus koncertu, kuris įvyks spalio 1 d., Lietuvių Auditorijos svetainėje, susidarė "Juozo Babravičiaus Koncerto Rėmėjų Būrelis", kuris yra pasiryžęs pagelbėti dainininkui su rengti koncertą ir užtikrinti jo pasisekimą.

Tas rėmėjų būrelis išsiuntinėja atsišaukimus kai kuriems asmenims, kviesdamas juos atsilankyti į susirinkimą, kuris įvyks rugp. 25 d., Universal Klube, 812 West 33rd street, ant antro aukšto, 8:30 val. vakare, kad aptarti pagelbos budus.

Atsišaukime rėmėjų būrelis sako:

Kviečia remti J. Babravičių

Chicago veikėjų būrelis pasiryžęs pagelbėti art. J. Babravičiui surengti koncertą, kuris įvyks spalio-Oct. 1 d. 1933 m. Lietuvių Auditorijos svetainėje.

Kad koncertas būtų sėkmingas, tapo sumanya kviešti tal- kon draugijų veikėjus, profesionalus ir bendrai visuomenės veikėjus, kad jie pasidarytų platindami įžangos tiketus bei vienokiu ar kitokiu būdu garsindami tą parengimą.

Prie progos tenka pažymėti, jog mes lietuviai labai susirūpiname savo visuomenės darbuotojais ir menininkais tik tada, kai jie žūsta, bet labai mažai jiems atjaučiame, kai jie randasi mūsų tarpe.

Parodykime nors šį kartą, kad mes mokame įvertinti savo talentus. Nėra reikalo aiškinti, kad art. J. Babravičius yra geriausias lietuvių dainininkas Amerikoje. Tad dėkime pastangas, kad jo koncertas kaip galima geriau nusisektų. O tai nesunku padaryti, jeigu tik mes siek tiek padirbėsime.

Pirmyn choras ir vėl prie darbo

Rugpjūčio 25, penktadienio vakare, kaip 7:45 v. v. Garge Park svetainėje, 55th ir Western Ave., Pirmyn choras turės pirmą šio sezono repetitiją. Visi choro nariai malonėkite būti nes laiką nebus galima užvilkti, kadangi vieta leidžiama tik iki 10:00 v. v. Visi ir visos Lets Do Our Part.

Pirmyn choro komitetas susideda iš 13 narių. Nekurie žmonės mano, kad 13 yra nelaiminga skaitlinė, bet aš persitikrinu, kad viskas bus O. K. Beje, turimi grįžti prie biznio. Pirmyn choro komitetas laikysis tos sistemos, kurią užsibrėžė pavasarį.

Šį rudenį įstojimas bus vienas doleris ir mėnesinė mokes- tis bus—10c, arba doleris mė- tams. Bet tiems, kurie prikla- sė prie Pirmyn choro pirmiau, įstojimas yra veltui. Taipgi, bus veltui ir naujais nariams, kurie prisirašys laike pirmų dviejų savaitių rugsėjo mėn. (Sep.) Vėliau nauji nariai ne- bus priimami, kadangi p. K. Steponavičius pareiškė, jog su pradžia šio sezono pradeda mo- kyt operetę, kurios vardas bus pagarsintas vėliau.—Rep. š.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Dariaus ir Girėno vežti laišukai išstatyti Pasaulinėj Parodoj

Lankytojai jais susidomėję; mi- nios visuomet apguliusios eks- ponatus

Chicago Pasaulinės Parodos General Exhibits pavilione yra išstatyta keletas laišukų, kuriuos žuvę lakunai, kap. Steponas Da- rius ir lak. Stasys Girėnas, ve- žė su savim skridami į Lietu- vą su aeroplanu "LITUANICA".

Laiškus išstatė Leo Kreicher filatelinė organizacija savo pa- rodoje, kurią turi įrengusi Ge- neral Exhibits pavilione. Be laišukų, yra išstatytos ištraukos iš spaudos apie nelaimingą la- kunų žygį į Lietuvą ir tragišką pabaigą Vokietijos miškuose.

Laiškai suklebė nepaprastą su- sidomėjimą tarp parodos lan- kytojų ir jie yra visuomet ap- gulti burių žiurėtojų.

Profesionaliai filatelistais mo- ka stambias sumas už tuos lai- škus, kaip praneša parodos sa- vinninkas Leo. Kreicher'is.

10,000 Chicago siu- vėjų susstrekavo

Kas buvo mieste rugpjūčio 21 d., tas galėjo matyti gražų vaizdėlį. Salygotviai buvo už- pildyti miniomis, kurios susidė- jo daugiausia iš moterų ir mē- ginų.

Ramiai, be jokio triukšmo, sovėdamos prie savo darbo vie- ty laukė kada ateis 10:00 val. Sulaukę, pradėjo maršuoti į pa- skirtas vietas. Vieną grupę tu- rėjo maršuoti prie Harrison ir Halsted gatvių.

Išliko, buvo gražu žiūrėti ir gerėtis, kad darbininkai prie- jo prie tokio susipratimo, ypač moters. Keli metai atgal tu- moterų niekas but neįsivedęs iš dirbtuvių, bet jos pirmadi- nio rytą žingsniavo visos su šypsandais veidais į paskirtas vietas ramiai ir mandagiai.

—Dressmaker.

Is Lietuvių Piliečių Brolybės Klubo darbuotės

BRIDGEPORT.—Lietuvių Pi- liečių Brolybės klubas rengia draugišką išvažiavimą sekma- dienį, rugp. 27 d., Palos Parke, Ill., už 111th street ir į kairę nuo Kean avenue, arti kanalo.

Kviečiame visus atsilankyti, nes muzikantai "iš Kauno", gaspadinės "iš Klaipėdos" pa- vaišins ir palinksins visus sve- čius, o šaltas alus visų trošku- li nuramins.

Piknike dalyvaus "Miškų choras", virvių traukėjai, etc. Be to, atsilankę bus priimami veltui į klubą. Kas norės tro- kių važiuoti, galės gauti vietę, nuykė prie Garbuo svetainės, 3749 South Halsted street, kur stovės trokas iki 10:30 ryto.

Mirė narys Mikas Klidas Paskutiniame klubo susirink- kime pirmininkas pranešė liud- ną žinią, kad mirė narys Mikas Klidas. Klubas pasirūpino vė- lionio palaidojimu, išmokėjo po- mirtinę ir nupirko gražų bukie- tų gėlių. Taipgi parūpino še- šius grabnešius laidotuviems.

—Klubo veikėjas.

Kazimieras ir Valerija Kanapeckai taria šir- dingą ačiū

Rugp. 19 d., įvyko naujos alinės, "Justine Inn", 1585 W. 68rd street, atidarymo vakarie- nė, kurioje dalyvaavo daug sve- čių, taip lietuvių, taip svetima- ūjų. Prie geros muzikos visi linksminosi iki vėlybos nakties.

Visiems atidarymo dalyviams savininkai K. ir V. Kanapeckai taria širdingą ačiū.

—Senas Petras.

Lakunas Paulius Na- krošis išvažiavo į rytus

Lietuvos Aviacijos leitenan- tas Paulius Nakrošis, p. Nak- rošiaus, vieno iš Peoples Furni- turė Company viršininkų, gim- naitis, kuris lankėsi Chicagoje trumpą laiką, išvažiavo į rytus. Ten praleidęs trumpą laiką vie- šėdamas pas gimines, išplauks Lietuvon. Jis yra profesionalis lakunas. Priklauso prie Aero klubo, kuriam rinko medžiagą apie lakunus Darių ir Girėnų.

North Shore linija numažina kainas La- bor Day šventėms

Iš Milwaukee į Chicago ir at- gal—\$2.00; nupigiminas tik trumpam laikui

Asmenys, planuoją atvykti iš Milwaukee ir kitų Wisconsin miestų į Chicago laike Labor Day švenčių pamatyti Pasaulinę Parodą, galės pasinaudoti nupi- gintomis traukinių kainomis,

kurias tuo laiku įves Chicago North Shore and Milwaukee Railroad, North Shore linijoje. Tuos nupigintus bilietus bus ga- limi naudoti ant visų traukinių, kursuojančių North Shore lini- joje, nuo rugp. 31 d., iki rug- sėjo 4 d.

Iš Milwaukee į Chicago ir at- gal bilietas kainuos \$2.00. Bi- lietai tarp kitų stočių bus pro- porcionaliai pigesni, o minimum: bilietas kainuos \$1.00.

SPORTAS

Jack Sharkey boksuošis su King Levinsky

Rugsėjo 15 d. White Sox Parke įvyks svarbios bokso rungtynės tarp Jack Sharkey, buvusio pasaulio čempiono, ir King Levinsky, pagarsėjusio Chicago boksininko.

Tiek vienas, tiek kitas toms rungtynėms rimtai rengiasi. Levinsky išvyko į Michigano valstiją, kur jis su atsidėjimu treniruosis ištisias tris savait- is. Apie rugsėjo 1 d. rengiasi Chicago atvykti Jack Shar- key. Dar nėra tikrai žinoma, kur jis treniruosis, — mieste ar už miesto ribų.

Besitartinančiomis rungtynė- mis chigiečiai yra labai su- sidomėję. Spėjama, kad jos sutrauks labai daug žmonių.

Mt. Greenwood

Koncertas atviesame ore. Vieni pasakoja, kiti klausos, kad musų garštos kolonijos visi lietuviai ren- gūs SLA. 178 kuopos išvažiavimui, kuris įvyks sekmdienį, rugpjūčio 27 d., vasarinio rojus ažuolyne prie Central Park Ave. pusantro bloko į pietus nuo 115 gatvės, Mt. Greenwoode. Iš- važiavimas prasidės 10 val. ryto ir trauks iki vėlymos. O kurie norės, tai galės linksintis ir iki ryto.

Bus muzikalis programos atvira- me — koncertas. Kausis garšus kum- štininkai. Nestokuos ir kitokių įdomy- bių ir žaismių. O jau orkestras, tai tik- rai gros be sustojimo visokių žokių ir visi suksis kiek norės. Platformė so- kiams yra didelė.

Beje, bus trys laimėjimai puikių do- vanų, ir kiekvienas atsilankęs turės progos dovanoms laimėti. Žiūrė- kite kur bus iškilta trispalvė Lietuvos vėliava, ir lengvai pataikysite į musų šaukinių išvažiavimą.

Iš visų kampų ir kampelių trauks ta- diena automobilių eilės ir visi automobi- liai pilni mažų ir didelių, senų ir jau- nų. Visi jie vyks į SLA. 178 kuopos pikniką. Už 10 centų pamatys savo akimis pikniko parodą. Kviečia visi lietuvių dalyvauti šiame piknike KOMITETAS: B. WALANTINAS, A. MIKAS, P. KURNAŽINSKIS.

RADIO

Šiandie Progress Furniture Co. Radió programos

Pastangomis Progress Fur- niture Co., krautuvė, 3224 S. Halsted St., po vadovyste J. Romano, šiandien 9:30 val. vakare iš stoties WSBG, 1210 kilocycles įvyksta antras iš eilės radio programos, susi- dedantis iš dainų, muzikos ir pranešimų.

Šis programos bus įdomus kiekvienam pasiklausyti, nes čia nebus vartojamą rekor- dai, bet ji išpildys rinktiniai dainininkai, kurie dainuos du- etus ir solus. Taipgi dalyvaus gabus Progresso akordionistų duetas, o pats vedėjas Jonas Romanas pateiks keletą įdo- mių pranešimų. Todėl nepa- mirškite užsistatyti savo ra- dio.

Peoples Furniture Co. Radió programos.

Pracito antradienio vakare kaip ir kas antradienį, buvo įdomus ir turtingas muzikos ir dainų radio programos, ku- ris buvo transliuojamas oro bangomis iš stoties WGEG.

Šį sykį dainų dalį išpildė pagarsėjęs Peoples Radio Kvartetas ir duetas, taipgi žy- mi dainininkė Elena Bartu- šienė. Visi dainininkai gerai išsilavinę ir su savo balsais žavi netik lietuvių klausyto- jus, bet lygiai ir kitataučius bei muzikos kritikus.

Taipgi buvo trumpos kal- bos, kurias pasakė Amerikos Lietuvių Doktorų draugijos narys, Dr. Jovaišas, taipgi ir juokdarys Čalis Kepurė. O tos

dainos ir kalbos buvo sujung- tos su rinktina muzika ir pro- gramo vedėjo pritaikintom kalbom bei pranešimais, kas davė klausytojams viso ko; įdomybių ir gražaus pasilink- sminimo. J. J.

ASHLAND TAVERN

Atidarėme puikią lietuvišką užėigą: užlaikome skanų šaltą alų, užkandžių ir užprašome draugus lietuvių iš kitų miestų, atvažiuos į Chicago apsilankyti. Busite gražiai priimti ir užgandinti: kitas informacijos patirsite vietoj.

Savininkas P. Jankauskas ir S. Chinsky,

7218 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Tel. Republic 6993

Visos anglų kompanijos pakėlė an- glių kainas, taip augsta, kad žmonės sunku įsigyti, o CRANE COAL KOMPANJA vietoj pakilimo kainų dar nupigino. Kam reikia anglų, telefo- nuokit tuojau, gausit apie vieną dolerį pigiau negu kur kitur.—Telefonas REPUBLIC, 8402

REAL ESTATE

Biznis pamatuotas teisingumu

INSURANCE, NOTARY PUBLIC PERKAM LIETUVIŠKUS BONUS SIUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ LAIVAKORČIŲ AGENTURA

Prisirašykite į mūsų spulką TEL. LAFAYETTE 1083 2608 West 47th St.,

Chrysler ir Plymouth

Pirma pirkimo naujo arba vartoto Automobilio širdingai kviečiame pama- tyti Vėliausios Mados Chrysler ir Ply- mouth Automobilis, kurie turi moder- niškiausius išobulinius ir iki kolei kainos labai nužemintos kaip taiCHRY- SLERIS \$745.00 F. O. B., o PLY- MOUTH tikrai \$445 F. O. B. Tai gi nepraleiskite geros progos pamatyti naujus CHRYSLER ir PLYMOUTH automobilius pas Teisingiausią Auto- mobilii Istaigą

Balzekas Motor Sales 4038 ARCHER AVE.

Tel. Lafayette 2082 STANLEY P. BALZEKAS, Sav.

Ar žinote, kad

daug metų patyręs Real Estate - ninkas suteikia draugiškus patarimus ir rupestingai atlieka se- kančius reikalus:

PADARO legališkas notas prašalinimui ren- dauninkų nemokančių mokesčių. Gamina ir per- žiūri visokius raštus pirkime ir par- davime visokių turto.

APDRAUDŽIA nuo ugnies na- mus, rakandus, automobilius ir kitas nuosavybes į saugiausias apdraudus kompanijas.

PARDUODA ir maino visokius namus, lotus farmas ir biuznius visur.

PASITEIRAVIMAS jums nieko nekainuos, kreipkitės asmeniškai ar laiškai sekandiai.

Joseph Yushkewitz 3647 Archer Ave. Chicago, Ill.

RADIO KLIUBO PROGRAMAI

7:45 VALANDA KAS RYTA (APART NEDĖLD.) 8 STOTIES W. S. B. C. 1210 KILOCYCLES. 247.8 METERS

NAUJIENOS Pattern Dept. 1789 S. Halsted St., Chicago. Cia idedu 15 centų ir prašau atsiųgti man pavyzdį No. Mieros per krutine (Vardas ir pavardė) (Adresas) (Miestas ir valstija).

VARICOSE GYSLOS

Užgydomos Nauju Metodu

Be operacijos ar iširškimų. Be priverstinio poilsio. Šis paprastas gydymas namie leidžia jums atlikti savo reikalus kaip papras- tai—šlėnoma, jei nesate tiek palėgęs, kad negalėtum paversti gulėti lovyje. Toliau atsi- kimo, Emerald Oil veikia taip greitai, kad užgydyti jusų kojų žaizdas, sumalinti spu- zdimus ir padidinti visus skausmus. Kad je- i trumpą laiką galėtote atlekti. Tikrai fal- kykite lengvą nurodymą ir jums užrai pa- gelbės. Jūsų apdovokimas nepasidalyje jusų pinigų, jeigu nenorėsite.

CLASSIFIED ADS

Automobiles

PATYRĖS automobilio me- kanikas pataiso jusų namuos visokių išdirbysčių automobi- lius už labai prieinamą kainą. P. WALTERAITIS, Telefonas Lafayette 1329

Business Service

Biznio Patarnavimas

NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI Musų biuras suteiks patarimus namų sa- vininkams reikale neusipratimų su ren- dauninkais. Maža narinė mokesis. Exper- tų patarimas visose namų savininkų ir renduoninkų reikalais. Mes neturime sky- rių. Adara kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Šventadieniai nuo 10 ryto iki piet. Įžymus namai originalio ir vie- nintelio namų savininkų biuro Chicagoje.

LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO Inkorporuotas 1642 West Division St. Tel. Armitage 2951-2952 Mes esame jau žiuo adresu virš 40 metų

AR JUSŲ STOGAS KIAURAS?

Mes padarome experto darbą už jusų pačių kainą. Mes taipgi taisome rynas, "down spots" ir visoki bleks darba. BRIDGEPORT ROOFING CO. 3216 So. Halsted St. Tel. Victory 4965

VICTOR BAGDONAS

Perkraustome ant vietos Nuvežame ir į tolesnias vietas Supakavimas, Storage, Crating Persiuntimas RAKANDŲ IR PIANŲ PERKRAUSTYTOJAS 3358 So. Halsted St. Chicago, Ill.

ALUI IR KRAUTUVĖM ĮTAISOS 30 Barų Formų Paroda KAINOS ŽEMESNĖS, NEI MANOTE

Visi gatavi išgabenimui PRIPRAŠOME VISUS Valgyklom, grosernoms, mėsainėm, delikatesų saldainių, sausmenų krautuvėm, styryklom, hot dog parloriam, Garinai, stalai, būdelės, stalai, krėslai, saulana, Vartoti ir nauji, užmokėjimas dalimis. CHAS. BENDER CO., 608—614 N. Wells St. Phone Superior 2361

Educational Mokyklos

PRIVATISKOS PAMOKOS Anglų kalbos, Aritmetikos, Matemati- kos, Abėlos Mokslo, Braizimo, High School ir Kolegijos Inžinerijos, taipgi prirengiu prie Valstijos egzaminų. SUTTER 228 N. LaSalle St., Tel. Central 3649. Atsižaukite nuo 9 v. ryto iki 9 v. vak.

Miscellaneous for Sale

Ivairius Pardavimai KAILINIAI KAUTAI Gražus kailiniai kautai parsiduoda už ne- sumokėtą balansą. Hudson Seal \$50, Squirrel \$50, Raccoon \$45, tikras Mink \$150. Parodomai ekonomijos sekcijoje. MILLER & CO., 166 N. Michigan Ave., atdara kas vakarą iki 9 val.

Furniture & Fixtures

Rakandai-Itaisai PARDAVIMUI "slicing machine" ir baltos svaryklės, labai pigiai. 6955 So. Talman Ave.

ATIDAVIAU savo namą resyveriams; priverstas umai paaukoti visus bungalov- 0 rakandus: parlorio setą, miegruomio ir pusryčių setus, keturius puikius kau- rus, liampas, vacuum valytoją, paveik- lius, įvairias vertingas reikmenas. Šie dalykai buvo visai neseniai pirkti. Par- dauosiu su didelia nuostoliu, jei kas pa- ima tuojau. 5842 So. Claremont Ave. tuoj į rytus nuo Western Ave.

Real Estate For Sale

Namai-Zemės Pardavimui MES duodame paskolas nuo \$100 iki \$300. Gražinimas lengvais įmokė- jimais. Petrick Bros. & Co., Inc., 1647 W. 47 St.

PASAULINĖ PARODĄ LANKYS

DAUG LIETUVIŲ IŠ KITŲ MIESTŲ!!!

Per visą vasaros laiką lietuviai iš kitų miestų atvažiuos Chicago atilankyti Pasaulinę Pa- rodą.

Daugelis jų apsistos čia ilgesniam laikui — todėl jiems bus reikalinga vieta apsigyveni- mui.

Kodel jums nepagarsinti tą liuosą kambarį, kurį jus nevartojate ir kuris gali jums atnešti keletą ekstra dolerių?

Padarykite tai šiandien — Jums tai kainuos labai mažai. Pašaukite

CANAL 8500

CLASSIFIED ADS

Musical Instruments

Muzikos Instrumentai MUZIKANTAI, patėmykite: Yra iš- tijos naujas lietuviškas maršas labai pa- tosus koncertinoms. Galima gauti pas mane gaidų ir kitokiems anie kokiems instrumentams. Kreipkitės adresu: J. Petrakis, 2510 West 47th St., Chica- go, Ill., tel. Lafayette 7684. Koncer- tinių gaidų kaina 30c.; kitų — 20c.

Personal Asmenų Ieško

PAIEŠKAU giminių ir pažįstamų, gyvenančių Chicagoje, iš Gocunų kai- no. Salų prapijos. Rokiškio apskr. ies. Aš buisiu Chicagoj rugpjūčio 3 d. Norėčiau pasimatyti Napoleonas Trum- nicks, 773 Bison Ave., Akron, Ohio.

Help Wanted—Male

REIKALINGI agentai Metropolitan Life Insurance Kompaniją atstovauti, albanys lietuviškai ir turintys selek- nanų gabumus; vedusiems pirmenybė. Kreipkitės — N. Spector, 3839 Roose- velt Road.

REIKALINGA džianitoriai mainyti savo darbą; turin gerą vietą; šaukite tel. Kildare 9043.

REIKALINGAS darbus vyras namų darbai; kambarys, užlaikymas ir alga; 5702 West 65 St.

Situation Wanted

Darbo Ieško IESKAU darbo prie namų; esu ne- vedęs, nerukau, moku valgi gaminti, stubą apvalyti, vaikūčius pridaboti, pe- čių pakurenti. Pasigaliokite manęs — esu 4 metus be darbo. Kam toks na- mų sargas reikalingas, tai kreipkitės — Joseph Elias, 819 West 34 Pl., Chica- go, Ill.

For Rent

BARGENAS: Rendrai 3 kambariai geri daktaro ofi- sui, kampo krautuvė, saliuoni ir što- ri, barbernei ir maneure salionui, taip- gi geri radio šapai; garo apšildymas; be to, flatai 4 ir 5 kambarių. Adresas: 727 West 18th Street. Agentas ten pat.

RENDAI 5 kambariai ant 2 lubų,

pečiūmi apšildomi, su visais patogumais; kampinis namas, Bridgeport apie- linkė. Renda pigi; savininkas 3341 So. Halsted St., tel. Prospect 3938.

Business Chances

Pardavimui Bizniai PARDAVIMUI tavern-restaurant sto- kardų apieilinkė; savininkai turi kitą biznį — 4111 So. Ashland Ave.

RESTAURANTAS ant pardavimo su alumi, biuznis labai geras ir seniai iš- dirbtas, bet esu priverstas apieisti. Prie- žastį patirsite ant vietos. 3457 So. Hal- sted St.

PARDAVIMUI pigiai aptieka. Senas išdirbtas biuznis. Daug statų patentuo- tų vaistų. Patentas atnaujintas neseniai. Buves savininkas darė puikų biznį. Ren- da labai pigi. 4 kamb. gyvenimui. Sa- vininkui mirus, aptieka su patentu ir statų pasiduoda pigiai už cash. Vieta 21st ir Wood; kampas, V. Mizeika, 1739 S. Halsted St., Canal 8500.

PARDAVIMUI grosernė ir kitų smulkių daiktų biuznis, pigiai. 3229 So. Morgan St.

Farms For Sale

TIK \$1800 EKSTRA BARGENAS 40 akierių ukis su krapu, gyvuliais, visais įrankiais; yra kas tik reikalinga ukio darbi; 5 kamb. namas, barnė, 2 arkliai, 3 karvės, 1 kiaušė, daugybė viš- tų ir ančių; iš abiejų pusių